

308511

వృత్తిక దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

జేన్ పట్టణము 1915 సం॥ జూలై నెల 14 వ తేది బుధవారము

No 90

సంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస శుక్ల ద్వితియ ౨.

సంచిక ౯౦

అమృతాంజనము

AMRUTAN
Best Indian
Pain Balm.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన మందు. ప్రాథమిక దశలో క్షణమునకు అమృతాంజనమును పయోగించిన యెడల కోమల పైదండయి తరువాత ఉబ్బెము క్రింద పించు క్షణమునకును ఉబ్బెము కరుకు అంత సంబంధము గలదు పరిశీలించు.

ప్రతియెడల ముండదగిన చవుకయైన నైద్యసహాయము ఈయందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీరమంతటి దుష్పదార్థములకు తొలగించి దేహమున కారోగ్యము కలిగించును చక్కనిదబ్బీ సహా నీచా -కి 0-8-0 లు. అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబు శెట్టిపేధి, మదరాస్.

తుపాకులు ! తుపాకులు !

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగిలినవి కనుక విక్రయించబడును. నలుగురువారీ కచ్చితంగా ఈ అడ్డనుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యక. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో,
12, పాపన్న బ్రాడేజ్, మదరాసు.

Why spend more when you can get your furniture here at a lower price. Chairs, Mirrors, Tables etc. We supply you in all respects.

Bed Room Suite
D. P. ROW & Co.,
CABINET MAKERS,
General Patters Road,
Madras S. E.
ILLUSTRATED CATALOGUE POST FREE

దంత మార్గము
డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0 2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

ఈ దంతమార్గము కోపండు కోమలకు లవచిగుళ్లుగట్టిపడును. చిగుళ్ళుండే రక్తము సువింశండును. నోట మృదంగము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును. సర్వసమస్తము X వాడైనది యున్నది.

సుఖభోగి మాత్రము.
20 మాత్రముల డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 1-0-0.

కొమకు సవామేహములకు ఈమాత్రము బాగుగపనికేయును. కీటిని చినుచు పుండుపడినచోట తెల్లమును రాయవలయును. ఇదిరక్తగుడ్డికి మేహకారక బాధ్యములకుకూడ ఉపయోగించును.

అమృతాంజనము డిపో, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాది సంచిక ! **జిజ్ఞాసనం** **సంవత్సర సంచిక !!**

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యాసంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన సర్వవిధ వైద్యసేవ ప్రాచీనతది చేత చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, భీరాధాపక, మహావీరుడు, శక్తిరహిణిమూస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునందలి కలవరలగుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సమగ్ర మీక్రింది విషయము లతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జిజ్ఞాస, ప్రాప్తి, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆఫ్రికా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3. యుద్ధ వ్యూహములు, వానపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల వైద్యబలము, సాకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5. వర్తమాన నిర్మాణము వానిపటములు; 6. సానా రాజ్యముల వైద్యముల భిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల సాకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధ ప్రణాళియు యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను చొప్పు 40 పటములు దీనియందు బ్రహ్మాండమునకు అద్భుతమైన దపూర్వముగ నుండగలదు. దెవ్వియోక్తములకు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తికేమలైన లోకమాస్య శోపాలక్ష్మణ గోఖలేగారి రంగుల పటములను చేర్చబడి ముద్రించుచున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినది.

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అగ్రసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక కి మోసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు జేరుగ వసూలు చేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికకు జతయగుచున్న రిప్పటికొనియు (చందాదారులును కానివారును) గావులను ఆంధ్రపత్రికకు యివ్వవలెను. ఆలస్యమైన యాశాభాగము కలుగవచ్చును. సభారాష్ట్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నవి.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేధి, మదరాసు

అంధ

గర్భాశయ రోగనివారకము:— శ్రీలక్ష్మ గలుగు ఋతుకాల బహిష్ట కాదందుట, ఆకాలబహిష్ట, మైల కాస్తీ గాను, తక్కువగాను పోవుట, తునుమకోగము, సంతా: పీనత, రక్తహీనత ములద్దకము, నూలికావాతము, క్షీణకోష్ఠము, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మగ్న వ్యాధులను తుమయ్యను.

వెదబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ కము, అజీర్ణము, క్షీణకోష్ఠము, సామరీతము, మేహ క్రణములు, నుఖసంకటములు, విస్మత్తుక, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమును కంటిని ముఖమును తేజస్సును యిచ్చును.

వెదబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అరక

జ్వర నివారక బుడ్డి 1-కి రు 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద వైద్యశాల,
9, బందరువీధి, మద్రాసు.
ంచి: సికింద్రాబాదు & ఇల్లూరు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మంధ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏమేమయినా మల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులనీతి మొదలు నెట్లుండే? కులభేదములేకలిగి? భర్తము లెప్పుడెట్లు మార్పు పొందే? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రే? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, మోక్షచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచర్యమును ముందెట్లుండెనో యూహించి స్థిరపడిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమైన మంచుభిస్సాయము నిచ్చియున్నారు. శైలిమిగుల సులభము. మంచుకాగితములపై ముద్రింపబడి నెండు కాగితములై యందుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అయ్యు త్తమప్రతి 5-0-0 కద్దులు వేతే. వలయువారి చిరునామాను వాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి కేసరిశర్మ,
తెలుగువండితురు, ముగ్గురిపల్లె హైస్కూలు, కడప.

గ్యాల్వీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారువాళ్లు పడుతుంటున్న వాటిని బాగుచేయు గలుగు తరఫియును నిచ్చుటను మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేమేభాగములు యేమేపనులుచేయునో అని చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యియ్యవలయునని ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో యూరోపియన్ వాక్కుల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువాడవద్దకుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. కాలము 15 తారీఖునాన ప్రారంభ మైనది. జూలై నెల 15వ తేది లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపుచానికి మాత్రము ఒకవోలు చొరకగలదు. ఈ క్రింది నుదహరించుచానికి ప్రాసీకోనుడు.

గ్యాల్వీ లిండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

జ్ఞానవాసిష్ఠము.

ఆంధ్రతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము. ఇందు ఆంధ్రులకు రణములును సంపూర్ణ గాగలవు. దీనిలోని ప్రతిభయు బ్రహ్మ సంధమును వర్ణించునదియే. మోక్షాపేక్షకలదా దీనినే చదువ వలయు. నులభతేలి. వెల పోస్తేజతో రు. 6-8-0

సర్వవేదాంత సిద్ధాంత సంగ్రహము:— శ్రీ శంకరాచార్య విరచితము. ప్రతిపద టీకాతాత్పర్యసహితము. ఆద్యైత్యము నామూలాగముగా దేశినికొనటను, నులభ ముగా నవభవములోకి దెచ్చి కొనుటను చాలముఖ్యమైనది. వెల పోస్తేజతో రు. 2-4-0

కాదంబరి:— అత్యద్భుతమైన కవల. నీతి, శృంగారము, శోకరసము, కథాచమత్కృతి, బాదనెంచిన దీనిలో నె చూడవలయును. ఇందలి ప్రతివాక్యమును రసోదయముచే చిత్రమును పరకళము చేయునని దీనిపేరే చాటుచున్నది. దీనివెల పోస్తేజతో రు. 1-4-0

ముదిగొండ. నాగలింగశాస్త్రి.

తాడిగొండపోస్టు, గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు.

పరిశ్రమవిద్య

చేతిపనులు నేర్చుకొనువారికి అర్హియును ఫోటోగ్రాఫరైన ఎస్. గోపాల స్వామివాయనిచే ననుభవమునుబట్టి వ్రాసిన తెలుగు గ్రంథములు. ఇందనేక ప్రతిమలు పనులు చేయునీతిని యిందుటచే నెట్టివారు నితరుల సహాయము లేక నేర్వవచ్చును.

ఛాయాగ్రహణ తంత్రము 1 భాగము:— ఇందు ఫోటోగ్రాఫీయ విధము, నెలపింగు, గీటుచింగు, పద్ధతులున్నవి. వెల 8 అణాలు. డిటో 2వ భాగము 1 వ భాగమున అభ్యాసులకు కఠినములని విడిచిన వ్రామెడెకొల్పి, ప్లాటిన్ టైప్, విచ్చిత్ర ఫోటోలు, చేతిగుడ్డలపై ఫోటోలెత్తుట, కంటికి కనబడకయండి కావలసిన కనబడునటుల చేయు వివిధతంత్రములున్నవి. వెల 8 అణాలు.

విద్యార్థుడు 1 వ భాగం:— లోహముల జేయుట, మద్యాక్షర సిరాలు, వ్రాతసిరాలు సబ్బులు, పెంట్లు, రబ్బరుస్టాంపులు, ఎలక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, టెల్, ఎలక్ట్రిక్ టైపు, లైటు, గిట్టు, ఎచ్చింగ్ కోల్పర్లులు అగ్నిపుల్లు మనమే చేసికొన నేర్చును. వెల 8 అ డిటో 2వ భాగం:— ఫోటోలకు కావలసిన సామానులు ఎలక్ట్రిక్ కన్వేక్షనులు, ప్రతిపెట్టెలు రకంవారిసబ్బులు, వివిధ పెంట్లు సిరాలు, పన్నీరు, అత్తలులు, వార్నిషులు, టైండింగు పనులు ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. వెల 8 అణాలు.

చిరునామా:— ఎస్. గోపాల్ అండు కంపెని.
18 రామానజయ్య వీధి, సామాకారుపేట, మద్రాసు.

నిరుద్ధ భారతము

భారతీయు పంచమ నేడము. నిరుద్ధ భారతమును పంచమ నేడమే. ఇందు మాలమా వే. వారికి చందాలాది నీచనామములు కలుగుటకు కారణములు. ఆ భాతులలో పుట్టిన మహాపురుషులు. సంఘములో వారికిగల గౌరవము. ఇప్పుడు పంచము లనుభవించు కష్టములు, మోసములు, అగ్ర బాతులకు వారు వెటుకొన్న మొట్టము, ఇంకను అనేక విషయ ములు గలవు. నీచజాతు లనుభవించు కష్టములు వర్ణించిన పుట్టుమునగాని మొట్టవెట్టుకొన్న పట్టునగాని ఒక్కపద్ధతము చాలును. గుండెలు నీరుచేయును. వెల రు. 0-0-0

పుష్పవేణి నాటకము 0-0-0-0
వీరమతి నాటకము 0-0-0-0
బాలవికటము విలాపము 0-0-0-0
సరసర సాయనము 0-0-0-0
రాజశేఖ-చక్రవర్తి నవల 0-0-0-0
లలిత-లలితమైన నవల 0-0-0-0
ద్రౌపదిదేవి చరిత్రము 0-0-0-0

మంగిపూడి వేంకటేశ్వర్లు,

పిప్పర, కృష్ణాజిల్లా.

ప్రపంచ చరిత్ర

ఇది రెండు రెండు సంచికలు మొదలైనవి. ఇందన్ని దేశముల చరిత్రయు ములభముగ భాషలో తెలిపబడును. అంతే కథలవలె వర్ణిత ము గును. చందావద్దటి సునకృరమునకు రమారము 600 పుటలు 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (ప్రాప్తేజనో సహ) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంగ త్పరముచందా నూగుగ స్వీకరింపబడును.

నలయువాగు:— గా. నూరిసస్య తను రావు, ఎం. ఏ. రిండాడికేట, మదరాసు అని వ్రాసుడు.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమూలలను సేవించుట వలన అన్నము కంచనమగును. జీర్ణకోశము బాగు పడి రసప్రసావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధ ము మానును. 20 మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0. అమృతంజనం డిటో 6, థంబుకెట్టికిడి, మదరాసు.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మ చి లీ వట్టణము.

సామాన్య విద్యతోపాటు చేతిపనులు నేర్పబడును. జేతీయ పరిజ్ఞానమును సామగ్గ్యమును వృద్ధి చేయుట కనుకూల మగు విద్యాపద్ధతు లనలంబింపబడుచున్నవి. విద్యార్థి భవన మందు వసతులుగలవు ప్రాచీన ఆర్యులయొక్క ఆదర్శములు గమనింపబడుచున్నవి.

ఈ క్రింది కలాశిల్పములందు బోధము హస్తశిల్పమును గూడిన జ్ఞానమును నిపుణత్వమును పెంపుచేయు మార్గము లేర్ప పకు బడినవి. (1) చిత్రలేఖనము (ప్రీవ్యంగు బా మెట్రి కల్) (2) కర్ణ లేపనము (మెయికోటింగు) (3) మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు (వడ్రము, కమ్మరము, బోతఫో, ఛాంతచాల నము, యంత్రలేఖనము) (4) సివిల్ ఇంజనీయరింగు (సీర్యె యింగు తెవెలింగు, భవ: లేఖనము) (5) బుక్ బిండింగు కమ్మియల్ కర స్పాండెన్సు (6) హైద్రోగ్రాఫీ టైపురైటింగు.

వై సాంకేతిక విద్యలను నేర్చుకొనువారు గవర్న మెంటు టెస్టి కల్ పరీక్షలకు పోవచ్చును. జేతీయ స్వల్ప ము. విద్యార్థి భవనమునందు వసతులకు కేవలము ఖర్చులు మాత్రమే. కళాశాల జూన్ నెల 20 తారీఖున తెరువబడెను.

కోపల్లె హనుమంత రావు ఎం. ఏ., బి. ఎల్.

అధ్యక్షుడు.

Wanted.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూ కా గ్రామము నందును ఆంధ్రప్రతిక పక్షమున క్రొత్త చందా దార్లను చేర్చి ఏజెంట్లు గావలసి యున్నారు.

1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రప్రతికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లకు మామూలు కమిషనుగాక నీ క్రిందివిధ ముగ ప్రత్యేక బహుమానము లిచ్చబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవారికి రు 50-0-0
50 " " " 20-0-0
25 " " " 8-0-0
ఏరకున రెండునెలలలోనైన 25 గురు 10-0-0

సొమ్ముచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగ నెన్న బడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్నబడుదురు.

మాదగ్గర ఏజెంటులీస్టులో చేరినవారికి మాత్ర మీకమిషన్ నవ్వయించును.

సమర్థులగు వారికి వలయునేని, పిచ్చుట అమృ తాంజనము డిపోవారి యావధముల యేజెన్సి గూడ నెవగబడును. మేనేజరు.

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపింపబడిన శ్రీ హర్షింజి హాస్పిటల్ అండు నర్సులహాను బాగించికి సులు అస్సెస్మెంటు సర్ పుంఖ్యిసాని కావలెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రతి తాలూ యొక ట్రానిలింగ్ యానెక్టు 6 నెలల రూ 00-0-0 జీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు ట్రానిలింగు 6 రు 00-0-0 కూడ నియ్యబడును. కావలసినవారు నె గారిపేర వ్రాసి, దరఖాస్తుపాఠము పంపింపడు.

The Madras School of Commerce
Economics,
Triplicane, MADRAS.

Term begins 5th July, will shortl: ted with electric fans and lights, seats teed to those applying before the 20th Purely intended to give all facilities to from mafussil places. Full particul had on application to THE P

కస్తూరి

వివక్షములకు, కలగాకు, సుధికి, బాలింతగోగము లకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన ముద్రాని స్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రభువుగలచేతను, నవరస సమయము లందువారకుట దుస్తరము మాడిపోయినదలి కస్తూరి ముదితర పదార్థము లేనియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాత్రపునుండి కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన విషయము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. కులూ 1-కి రూ. 80-0-0. అమృతాంజనం డిస్కా, 109, (ఫోన్ 807), బొంబాయి. 6, తిరుకొండపేట, మదరాసు.

వాతావరణసితి.

1915 సం॥ జూలై నెల 14వ తేది.

Table with 7 columns: పరిశీలములు, కడవిన 24 గంటల లక్షణములు, కడవిన 24 గంటల ఉష్ణోగ్రత, వర్షపాతము. Rows include: గోపాలపురము, వాల్తేరు, కాకినాడ, బువ్వలూరు, గుంటూరు, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నాగపట్టణము, కొలంబొ, తిరువనంతపురము, కొచ్చికో, కల్లికోట, మంగళూరు, బొంబాయి, హైదరాబాదు, ఆసంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, కడప, పెంగుళూరు, కొడైకానూరు, ఉదకమండలము, కొయంబత్తూరు, నెల్లూరు, నేలము, తిరువనాపల్లి, పుదుకోట, చుధుర, తిరువల్వేలి.

వాయుభార మన్నిచోట్లను తగిసింది. చెన్నపురి తీరము నకు కర్నాటకమున కొంతభాగమును మార్పుభిన్నముగా మన్నది. నేడుదయమున కొలంబొవద్ద సముద్ర మల్కల్లాలముగా మన్నది. వర్షమాచనలు బలమగుచున్నవి. వాయుచలనముతగ్గినది. కొన్నిచోట్ల ప్రకాశముగనే యుండెను. రాష్ట్రమునందంతటను ఉష్ణభారము తగ్గినది కొన్నిచోట్ల హెచ్చుగా తగ్గినది. రాత్రులయందు పశ్యువు సముద్రతీరమున తప్ప తక్కిన చోట్ల సగుట మొత్తమునకు తగ్గియున్నది. దత్తమండలములలో పగలుష్ణము హెచ్చుగానున్నది. అన్నిచోట్లను 100 ఉన్నదని అచటవారు తెలిసిరి. లేదు. సగుట మొత్తముకన్న సంతటను హెచ్చుగానున్నది. అంతటను మేఘసంచారముగలదు. దత్తమండలములలో కొంతభాగము నందురు దక్షిణపు కొట్టకొనను తప్ప వర్ష సంతటను గలదు. కొన్నిచోట్ల చాల హెచ్చుగానుండెనున్నది. ఇంకను వర్షము రాజధానియంతటను కురియును.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను, వాతవరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

జూబులు

విశేషగురికు ప్రకటన.

భద్రాచలదేవాలయ పరిపాలనచరిత్ర ఈ విషయ మంతయు కొకరికి చెందింది గాన విశేషి చేవాలయోగాని ముద్రింప వీలులేదు విశేషగురికులకు కంగీకరించిన ముద్రింపబడును.

అన్నవర దేవస్థానవార్తలు విశేషి చేవాలయేదు.

I

మాగాని రైతుల బాధలు.

అయ్యో, మాగాని రైతుల యిబ్బందుల విచారణ నిమిత్తము గౌరవనీయులగు ముఖ్యమంత్రి పోలోజ్జుమ్మా అట్ట వొరగాయన, గౌ. ముఖ్యమంత్రి మోదన్ రామచంద్ర రావు పంతులు గారును బయలు వెడలుదురనియు, గుంటూరు జిల్లా రైతుల కష్టముల విచారణ నిమిత్త మీ నెల 24 లేని బాపట్లలో మకాము చే యుదురనియు నిదినక్ష కనేకుల కెఱుక పడియే యుండును. కాని రైతుల కందఱకు నీ విషయమును బోధకమై నటులఁ గానుపించు. ఏమన రైతులలో చాల భాగము విద్యాభ్యాసము లగుటచేతను పత్రికలు మున్నగు వారి జరుపు నాచార మంత గా లేక పోవుటచేతను నీ విషయములై రైతు తెలిగియుండరని నాయభిప్రాయము. కావున, పత్రికావాతకులారా! విషయ మెరింగిపొందెదలారా! ఏతద్విషయములు నెల్ల రైతుల కెఱుకపరచ (కష్టమని తలంచక) మీ పాద్యమైనన్ని విధములఁబ్రయత్నింపుడు. రైతుల గష్ట సంద్రమునుండిదరిఁజేర్చుకు ఓ మాగాని రైతులారా! కాలూ సరణ మత్యవసరము ఇట్టియు తప్పుప్ర సమయము వ్యర్థమయేనేని యింకెన్నటికి నభివృద్ధి నందజాలము, అభోగతి పాలగుదుము. ఎంత పనుల సమయమైన నిట్టి మునుకాల కాలము నతిక్రమించుట దురదృష్ట హేతువునను కాని వేరుగాదు. మనపకులై కాలముండును. ఇదియొక నాటిపని దీని దిరస్కరింపకుడు ఎంత దూరమైన నరిగి అవసరముగా పొరువములకు బోయి ద్రవ్యము వీట బుచ్చు కొననట్టి నేలము పాటలపట్ల గల యాత్సాహములలో నాలుగవంతైన నిక్కార్సము యెడల గడవరచుకు. అతద్ధ చేతుకుడు. ఇటువల సందర్భము ఈ నెల 24 లేని యుదయ మునకుడప్పుక బాపట్లకునుదెంచు. కష్టబంధములనుండి విమోచనులగు కంతుని వరి యిక్కట్టులవారు ప్రవాసిల్చిని వింపుడు. రామన్న మేల్ల సందుడు. నిద్ర బోవకు. దుర్గిరాల.

II

రాజమండ్రిరేవు స్త్రీయకు ప్రజలు పడేపాట్లు

అయ్యో, బొంబాయి ఆప్రాంతము లతిగ్గము లుండుటచే గోదా వరి వరద వచ్చినందుచే రహదారి పడవలనెక్కి గోదావరిలో ప్రయాణించేయుటకు ప్రజలు జడిసి బొబ్బంగక లాకునఱకును దోగితియును రేవుస్త్రీయకువై ప్రయాణము చేయుటకు స్త్రీయకున గూర్చుండును. ఈలాగు గూర్చుండువారిలో కొద్దియని మాత్రమే స్త్రీయకు వై అంతకుమీర నుండువారును తక్కిన యావస్థుండియు స్త్రీయకులో దిగునను గూర్చుండువారునై యున్నారు. ఈ విధమున గూర్చుండువారి విశేషిని జన బాహుళ్యమును స్త్రీయకుకంట్రాక్టుకు యెక్కువరేటు.యేకోజు కాకోజు అన్ని రేవులనుండి వచ్చు జనముకల్ల లభించుచుండును గాని విశేషించి యెవరిన న భజము చేపాటుకో నట్టి ప్రజలకు అసౌఖ్య మెక్కువ నున్నట్లుగా గన్నట్లుమన్నది సౌకర్యమంత మాత్రమునలేక గష్టముతో స్త్రీయకునుండి దిగఁగలసిన వారగుచున్నాగు. స్త్రీయకునకు త్రైభాగమును లంగురచేయు గొలుసు యుండుభాగము కొంతయును ఆభాగమునకు మరొకతదూరమున టిక్కెట్టులిచ్చే గుమాస్తాను గది కట్టబడియుండి ఆ గదిలో గుమస్తా యుండును. గుమస్తాగదికి, లంగుర గొలుసు వుండు భాగమునకు మధ్యమందు భారీద్రవ్యమునువెట్టెల నెల లోను సామానముల ప్యాకింజర్లవచ్చి కూర్చుండును. టిక్కెట్టు నిచ్చేగుమస్తా గదికి దక్షిణమున బాయిలరు వగయరా స్త్రీయకు నడుపు యంత్రములచే నావరించియుండును ఈ యంత్రముల స్థలమునకు దక్షిణమున మరొకత భారీ యుండి అట్టి భారీ పరిశ్రమనకూడా ప్యాకింజర్ల కూర్చుండును. ఈ ప్యాకింజర్ల కూర్చుండు స్థలమున పశువులకుటకు గదిగానుట్టును కర్రలనుపై యున్నది. యిక్కడ గూర్చుండువానికి శకువుల పేద రొమ్మువాసనయును ముఖ్యుల, శకువుల, ఫంతుల, రాక

పోకల మాదావిడియును, కలుగుటయే గాక, గూర్చుండుటకు స్థలములేక నిలుచునేయుంటున్నాడు. లంగుర గొలుసు సువిధమున కూర్చుండు ప్యాకింజర్లకు ఎవడెచ్చె గాలి కొట్టుట కొచ్చుకొన్నటికి పులిగొడ పుట్టన్నట్లు స్త్రీయకు బలము చేత ప్రారంభమున లంగురను సీల్లనుంచి వెకి లాగు యంత్రము గుండా వచ్చు వేడి నీళ్లుపొంగి ప్యాకింజర్ల ముఖమున కొట్టుట వలన తడిసికచ్చుటకును మరొకతముకు వెట్టెలకు స్థలము లేక బొబ్బంగక రేవుకు చేరే రుం... స్త్రీయకు నిలు కుటకు తటస్థించినది. రైల్వేస్టేషనులను సమాధి క్లాసు జనుకు తెచ్చి బంపినారు. అట్టి సమస్యనుమేలేక. కావున ప్యాకింజర్లకు వై యిబ్బందుల కలుగ కుండుటయు తాలూకాలో ద్వవారు బల్లలతో గదిగా కట్టినటుల యేర్పాటు చేయించి యిబ్బందుల తొలగించవేను చున్నాను.

సాలెపు బంగారా.

III

కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ.

అయ్యో, మా పట్టణ మ్యూనిసిపలు కౌన్సిలరులుగా నుండుటకు నియమితకాలము సరిపోయినందున మ. బుర్రా మ్యూనిసిపలకాక రావుగారు, వాళం పద్మనాభంగారు, పరివెల చిట్టెయ్యగారు, తోటకూరు రంగవాయికులు నాయకులుగాను. ఈయగురువులనులు భారీ అయినవి. పూర్వము కాకినాడ 4 వార్డుల కిందను జగన్నాధపురము 2 వార్డులుగను నిర్ణయించబడియుండెను. దరిమిలకు కాకినాడలోని 4 వార్డులు 6 వార్డులుగా నేర్పరుపబడింది. జగన్నాధపురములోని 2 వార్డులు యథాప్రకారము గనే యుంచబడింది. కాని జగన్నాధపురములోని వార్డుల నెంబరు మారినది. వోట్ల బాబితాలు ముగిసిపోనే యున్నది. కాకినాడలో కలుగక వోట్ల బాబితాలు మారి నది. కొత్త వార్డుల నేర్పరుచుటచే తిరుగ పాత కౌన్సిలరులు దరఖాస్తులను బంపుకొని ప్రజలచే త్వరలో నెన్నుకొనబడుటకు ముందు గవర్నమెంటువారి యంత్రపు బొందికలసి యున్నది. అట్టి యంత్రపుల నొ సంగుడని కోరుచు నుమాను రి మాసములక్రిందట మా చేరమానుగాను గవర్నమెంటువారికి వ్రాయించిట్లు తెలియుచున్నది ఇది యిటు బండ నేమాన్యును లేక మామూలు ప్రకారము ప్రజలచే నెన్నిక జరిపి కౌన్సిలరుగా తీసికొందగ. జగన్నాధపురపు వార్డుకు గూడ ననవసరముగ గవర్నమెంటువారి నుత్తరపు కపే.

యదు నియమముమై నాటకమేమియు లేకు కరుక పొటనే యుత్తరపు నొసంగుడని సిపారముచేయును గూడ ను... ప్రవాసిల్చి వ్రాయించియుట కుటల నుమాను మాసమాసము... యావస్థలోనును నవరరములేని జగన్నాధపురపు వార్డుల గురించియేను గవర్నమెంటుగా రీతరకు జనాబు నొసంగరైరి. సాధారణముగా మ్యూనిసిపలు మీ టింగునకు ముఖ్యముగా కావలసిన కవున్సిలరులసంఖ్య బోపమే హెచ్చుగా కాన్సిలరుయన్నది. ఇందుకుపూర్వము జగన్నాధపురపు వార్డునకును తోటకూరు రంగవాయికులు నాయకులుగాను కౌన్సిలరుగా నుండెడివారు. ఆయనను నియమిత కాలము సరిపోయినదని తగ్గించినది మొదలు జగన్నాధపురములో కొక వార్డు పూర్తిగ ౪ నెలెంటుచేయుటకులేదు. వీరు కొంత కాలము సర్కారులో నలు అసిస్టెంటులర్డులుగా నున్నారముకేరి, మా యూరిపజల ప్రాశస్త్యవై నీపట్టణముననే స్థిరముగ నొక వైద్యకాల నిర్మించి, యితరుల వైచేటుగా వైద్యము చేయుచు ప్రజావరక్తికి పాత్రులగుచున్నాను. మ్యూనిసిపలు కాన్సిలరులలో ప్రజాక్షేమ విచారణయే ముఖ్యోద్దేశముగా నుండు కొని పాటుపడుకొని యు పురపాలకుద్వయము నివృత్తిసాతముగ నెక్కువకత్తధోగమనియనట్టి యీవైద్యకళామణిని తప్పక తిరుగ కాన్సిలరుగ నెన్నుకొనటకు కుత్తరపు గవర్నమెంటు వారెపు డొసంగుదురామని ప్రజలత్యాసుతకోచున్నాను. వీరు మ్యూనిసిపలు కౌన్సిలరుగా ప్రవేశించి మొదలు సాధారణముగా నెత్తులకలెగాక ముప్పాటిక మూడు వీరు నులు మీటింగులన్నిటికి హాజరుగుచుండెడివారు. ప్రతి మీటింగులో చర్చింపబడు నంతయు ననుసార విలోచనుల బూర్తివిత్తెక్కించుకొని సభలో నాసంగలికొన్న సుపూర్ణజ్ఞాన యనాదము సలుపుచుండెడివారు. అట్టి వాడుగుల చుట్టి ప్యాకింజర్లపైయు, వైపుజ్యయు గంభీరత యుక్తియు గాని మరి కొందరు కవున్సిలరులు కూడ నుత్సాహికు లగుచుండిరి వ్రాయుట కెంతయు సుతసింపయన్నాను. ఇందుకంటివాటి విషయములో గవర్నమెంటువారు తుత్తరపును బాణీచేరుకట కాల మాసము జరుగునెడల ప్రజాక్షేమమును చాల భంగము కలుగుచున్నది. కరుక రికనైసును సాధ్యముయంత త్వరలో నాయకులుగారి కవున్సిలరుగ నెన్నుకొనబడుటకు వార్డు దనుచేయించగలంతలకు గవర్నమెంటువారి కోరుచున్నాము.

పురవాసులు.

అమెరికా ప్రెసిడెంటు వుడ్రో విల్సన్ గారు

అమెరికా విదేశాంగమంత్రి గారున్న బ్రయన్ దొరగారు

విల్సన్ డెన్సింగు బ్రయన్

ప్రస్తుత మీ లోకవ్యవహారముల నత్యధిక ప్రాముఖ్యతను పొంది అసాధారణ పునఃపునరుద్ధరణ వారాల్లో విల్సన్ డెన్సింగు బ్రయన్ గారిని నిశ్చయముగా జెప్పవలసింది. అమెరికా రాజ్యము క్రొత్త భౌతిక మనఃసంపూర్ణముగా మార్చి చేయగల విషయమునకు తన విదేశాంగ మంత్రిత్వమునకు రాజీనామా చేసి డెన్సింగు విల్సన్ చేయవలసిన దానిని సుత్తరవాదిగా నుండవలసి భారముపైకి తెచ్చుచున్నాడు. ప్రపంచ మొత్తమునకు ముందుగా యిటువంటి విషయము భావనలోకి వచ్చినది. లోకనాటక రంగమునకు వచ్చి, సామగ్రి వాతవ్యము నొంది సాధించవలసిన కొన్ని కార్యముల నెట్లెప్పుడు న్యక్షిపణమునందు కొనుగొనినాటికి అమెరికా రాజ్యమునకు నీతిదోక్తము.

ఈ ప్రాంతమున వారు గా తెలిసికొనుటకు మనము తీవ్రముగా జూరము నెలకొల్పి దృష్టి మరలవలసి యున్నది. మిగతా వారందరూ అమెరికా ప్రెసిడెంటు పదవి కన్న కొనుటకు డెన్సింగు బ్రయన్ గారి నున్నవలసిగా నున్నది. రాజకీయకలహములను తీయించుచు, చూడండి. వెండిముందరలను వారందరూ నడియే ముఖ్య పరిష్కారము. డెన్సింగు బ్రయన్ పరిష్కారమును, విశేషాభిప్రాయభేదములను తీయవలసింది. అట్టి తీరి లోక మందల న్యాయమునకు, వారందరూ సహజమునకు, నెల్సన్ స్పెన్సర్ ప్రాంత ప్రభావత్రవారమునకు యావరము పర్యావరణమునకు లోక సుఖములను బొంది "ఇదివరకే రక్తము ప్రసరించుచున్న కృషియు నెత్తియు ఈముళ్ల కిరుటలు నెంచుకు వచ్చెదరు. మానవజాతి బాగానీకునవై వధిపడవలసివచ్చినా" యని నడిచి వాక్యము జనమునకు పూర్వముగా విజ్ఞప్తము చేయుటలే నీ వెండి సుమధ్య పరిష్కారము. డెన్సింగు బ్రయన్ కక్షవారందర వెండిమే వలననే నాణెలు గా నుండవలసివచ్చియున్నది.

ప్రజా తంత్రవాదుల సభలో నీయనీ 30 సం॥ నిండకపోయిన తన పక్షమున ప్రెసిడెంటు పదవి కన్న కొనినది. ఈ సందర్భమున వారు తీరిన జేతనములను అమెరికా జేతనపు లెక్కల వారందరూ చూపవలసియు నాలుగు నెలలలో 10,000 మెట్ల దేశమున దిగి 2,000 ఉప న్యాయములను 10,00,000 ప్రజలకు సభలలో నొసంగెను. దినమునకు 200 ముక్కల 10 పాఠ్యములు మాటలాడుచుండెడివాడు కాని బ్రయన్ గారి ప్రతిపక్షమున 20 మెట్ల కక్షవార ఈ సమయమున జనులందరూ నియమింపబడినారు. ఈ విషయమునకు రెండు పర్యాయములు నూడ బ్రయన్ గారికి పట్టుకుంటే ఎంత మహావక్త్రమునను, ఎట్టి కొప్పునకుననుగడగలగింప సాధ్యమునను పాడయినవరు కృత్యము మొక్కపై అప్పుడు పదవి సమకూర్చి 25 ఖయన సం॥ ముందున తెలిసికొనవచ్చును.

బ్రయన్ గారి వాక్పటిమ నిశ్చయముగా నిరసనాన మయినది. అంగ్లేజుభాషలో వాయవ్యోపా టుపన్యసంపదల వారి లోకములలో పాటు కొద్దియందగును. అనినది అమెరికములు

'స్విట్ ల్యాండ్ వాయు' వెండి నాలుకల పిల్లగాను అని ముద్దకయి పిలిచెదరు. లోకము మహా ముద్దలులతో దల్లడిలు చున్నది ఉద్యోగమునకు మారుకొనుట గాని తన ముపన్యాసములను మాను. సంపాదించు జీతము చాలించునకు పర్యావరణములను భవమాన్వితులగుచును. ఒకపర్యాయము భవంతయును లోక అమెరికాదేశిక బ్రయన్ గారు పర్యావరణములను మానినా ఆరంభమున (అయిన విదేశాంగమంత్రిత్వము చేసినంతకాలము) భరించదగిన ప్రాసమునాడెను. పత్రికాధిపతుల యుద్దేశము ఒక గొప్పమతి ఉద్యోగములను నాపర్యావరణములను జీవించునాడెను. తాను సువాసినిగాని లింగింగులకు ఒకటి చేయజావలసిన దురదృష్టము తుంకు. డెన్సింగు బ్రయన్ గారు నాపర్యావరణము ప్రాసమునాడెను.

లోకమంతయు ప్రజల స్వాంత్ర్యమును గలిగియుండవలయునని ఈయన యుద్దేశము. పర్యావరణము తీవ్రముగా దానినీచున వాడు. సంపాదించు జీతములకు పర్యావరణము వచ్చి యుండెను ఈ చేత పర్యావరణమునుంచి వెలిసివచ్చి యభిప్రాయములకు బ్రతిపత్తిగా నిశ్చయించున వారుగా నీనాటకు నిలెను. పర్యాయము ముగించుటకు గాని ముందు వెండిముందరలను మాను బద్ధినిపాటిగాను ముందు గలవు

బ్రయన్ గారు నిజమున కై ప్రవృత్తియున్నవారు గిట్టును. రాజులందరూ దను తన కలహములను పంచాయితీల వలన తీర్చుకొనవలసి కాని కత్తిగూడునావనను నిశ్చితాభిప్రాయము కలవాడు. ఈ యుద్దేశముతో ప్రపంచమునకు దేశ అన్య రాష్ట్రములతో అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములను వారికి తంత్రులను దిగి పంచాయితీ వలన దీర్చు కొనుటకు సుమారు నేర్పబడెను.

అని ముపన్యాసమును నీతి, భక్తి కాంతి, ప్రాకొల్పించుచును. అమెరికా దేశమును వెల్లెత్తగల మిక్కిలి ప్రబలి యున్నది. సామాయి రాక్షసి కీర్తికి మిదింతకు విని కొకడా దేశమున గానగాను. అనేక లక్షల మంది వద్దత్రాగ ము ముగ్ధులను విషేష శ్రమ కాంతియును సంతకములను తెల్పించెను.

డెన్సింగు బ్రయన్ ఈయన పట్టుకొనినది. ఆయన. మూడుపర్యాయములను తానధ్యక్షుడుగా నిర్వహించుచున్నందున తనయుష్టమునకు కొన్నికమును నీనాటికి మిగిలినవలయుననుచు చేసెను వుడ్రోవిల్సన్ గారికి ప్రెసిడెంటు పదవి పొందుకు నట్లు చేయగల సామర్థ్యమును, తాను ప్రాంత లోకలను మానుకొని, ఆయనకి మహా అన్యోగము లభించుట కయి పాటుపడెను. కృతజ్ఞతతో తన ముఖ్యుల ప్రభువాద్యోగమును విల్సన్ గారికి నొసంగెను. విదేశాంగమంత్రిగాని, ముఖ్యుల గొప్ప ముఖ్యులుగాని కలిగియుండవలసిన కొన్ని స్వల్పములను లీరునందున తేవకుంటే, ఉద్యోగములను జనప్రదముగా ఒకటి కంటకము కలుగకుండనిర్వహించగలదనుట రక్షిమాలు. ఈ యుద్దప్రాంతము నుండియు, గొన్ని వాస్తవతీతము నిర్వహణతో నాతినినావన మున్నది.

తన యుద్ధాధ్యక్షమును క్రమముగా నిర్వహించుట తనని నిందించుచున్నది. లాసీటూనియా వాదము ముంచిన విషయమును జగ్గరికి అమెరికాదేశము ఉత్తమునాదేశ విషయము నకు గిట్టక యుద్ధాధ్యక్షమునకు రాజీనామానొసంగెను.

ఈయన భౌతిక మెల్లించబోయినను, అమెరికాదేశము లో నీతి, న్యాయము, భక్తియు, ప్రజానీతియు కృత్రిమమున కయి పాటుపడిన జాతీయనీతిలలో నొక్కడ గా బుగ్గసొంప బడుచున్నట్లు సుదేహములేదు.

కలనూగంప

బంధురం శ్రేణిక్ మొట్టు బుట్టు
ఈబుట్టులోకాగ శ్రేణిక్ మొట్టు అట్టి కట్టడములోనది. అనును అయి 'ం' చేత మరీ గొప్పతికి వెళ్లి కొయ్యడాంతుసానా సింపలేదు. అందరికి అనుపమము చేసినవన్నెకూర్ గడ్డిక కలు కలననవ్వలేదు స్వచ్ఛమై కూర్.

స్తోత్రము.

అమ్మా! శ్రేణిక్ మొట్టుమాతా! నీకానబ్బము న్ననా తీతము. లేకున్న అంతమంది నిష్కరులై యూగవర్షిణి వారు కసాయికొంపరునకు వా నెనేలుభవనములో కిల్ల నులిమి నేయజాదినను, నీసహజానబ్బముచేత వారి మెలికలు బిలిచి, లాలించి, అబ్బి, గంజో పోసి రక్షించుచున్నదానవు. అట్టినివు వెయ్యేడు వట్టివు గాక!

శ్రేణిక్ మొట్టుమాత్రులు కొందరచేయు దుర్గమములు

ఒక విచిత్రమునాకారా. నానాకములు యిచ్చట కలుస్తూ. ఒకచూలైనచో గంజు వెంకటేశ్వరమూడా యజమానుని దళపుంటే లోపల బ్రవేశించెను. ప్రాంత తేదిన మొదలు శిరస్తాన వా యింటిచుట్టూ కాలుకాలిన పిల్లలను తీసుకుంటాడు. కూర్చుంటే పిల్లలను, అప్పుడెన్నుచేస్తాడు. అందరితో తానేరో రావకార్యము తెలిసివచ్చుచున్నాననిచెప్పాడు. ఈ కష్టమంతా యెంచుకొను. ప్రామాణిక లిల్లులో తన పేరు నేయించగలములై. సావలు! మిగతావర చదువు కొన్నవారు యిక్కడేమెండెంటు స్విట్ చరిత్ర గినవారు చేత వైచిత్ర్యముల కొడువరు. కాని ఆభయము పని చేస్తారు. అయితే పిరిస మెరిగి గ్గానా? నీ యుజనర్తన యెరిగి గ్గానా? దీనికి ఫలితముగా కనబావలనై మెట్లు కలరలె యెదురు బొందున లేక కొక్కరు మృతవు న్నాడు. పిల్ల చేసి కొన్న పాపముని విమోచకులగు

ఇంకొకవిషయమునుచూచుచో కొందర సోమనాములకు యొకటి అసాధారణము యూరలెన్నే. ఎప్పటివారిని అప్పుడు మాషిమట వారికి మాయా. ఇప్పటివాడు వట్టి చాతగానావోయి. పూర్వపువాడు ఉద్ధాడుకు. అతను వొస్తే ఆసీను గడగడనాడికే. వీడికి ఆప్రత్యగమునకు దగ్గ హోదాయేలేదు. అని అంగు. పోనిండు ఇదివరకుండి వారల బూజించిగా నున్న ఆయనకిని నిండునున్నే. ఎప్పుడైనను ప్రత్యక్షుగా భూషణము. పశోక్షుమారు మాషణము. ఇన్స్పెక్షనునగిరుతో అప్రజే సమ సైంపానమే పును.

మౌనజీ. మూపవిషయము. ఈయన స్వేదము ఆసీనుల సాక్షాత్కరించుట. పట్టుకొనరును దిట్టుకొనుట. వెద్దచిన్న తారతమ్య మెరిగించుట. అనేమి కర్మమెగాని ఉన్నతాధ్యోగములను నున్న వారుమావ యిటులనే ఎంచుచేసెనా!

నాలరీ లంగములు: దీని విషయమై చెప్పకక్కరలేదు. పొయనరి అయి ఆసీనులగాగానే ఒకరినొకరు "ఏమిలో! భవమేమాత్రమ మావచ్చెడివావు? వినిగిలోలు చేసుకొచ్చావు. ఎంచుకేమి. ఏమిలేకని తోపించదానా" అని పలకరించుచును. ఆసీనుల ముదిరియు, చేతులు వెల్లెనను తప్పే. అంతమాత్రముచేతనే లావములు కొట్టివావనే నిశ్చయించుట. నాడెంత ఋణగ్రస్తమైనదను లక్ష్యములేదు కొందరు "ఒకే! నీ నొక్కడే తెచ్చావా? మరెవ్వరు తేలేనా? నైకి వెద్దరులప్పులనలె నడించు మహామాయు తీస్తే తప్పలేనిది నీను తీస్తే వచ్చినదట తే" యని బహిరంగముగా నుచువును. వీరియల బయలు తన తెలుగుదేశములో యెదు జరుగుచున్నదో కొంచెమున తెలిసికోలేక ప్రస్తుతపు వారి మాషిమటతోనే తాము ఘురులమెరిచుని తలచవలెదురుగాక యని కొందరున్నాడు.

పితాపురము విషపుకేసు

ఫిర్యాదీ మొదటిసారి.

పితాపురం రాజాగారి వాదనలు:

నేను పితాపురము గాజును, నాకు భార్యయును 3 గురు పిల్లలునున్నాను. 4 వ డిడ్డ కొద్దిగోజుల క్రితమే కలిగింది. పెద్దవాడు మగపిల్లవాడు కనుక 4½ సంవత్సరములు. రెండవది ఆడపిల్ల. మూడవవాడు మగపిల్లవాడు. రామాయమ్మగారు ఆమెనామె వాతొడ్డి సోదరుభార్య. ఆమెగొల్ల ప్రోలు ఎన్నేలు ప్రాప్తయ్యిరి. నేను మూడవ ముద్దాయి నెరుగుదును. ఆమెను రామాయమ్మగారి సోదరుడు. నాకును ఆమెనున్నే వాభావములేదు. ఆమె చేసుకొనినవత్తలను నేనంగీకరింపకుంటును తలచితిని. ఆమె ఎన్నేలును మూడవ ముద్దాయి పరిశీలించుచున్నాను. రామాయమ్మగారి దత్తతకు హుతుకి మూడవ ముద్దాయి కుమార్తె నిచ్చి పెండ్లి చేసిరి. నేను దత్తత చేయదని వాదించబోవుచున్నానని రామాయమ్మగారికి తెలుసునని నేను తలచుచున్నాను. దత్తత బాగి 1½ సంవత్సరములైనది. అప్పటినుండియు ఆమెను నాకును మాటలు లేవు. మూడవ ముద్దాయి తొందరగా తాపురము. ఉండునా పితాపురమునకు 10 మైళ్ల దూరముననున్నది. నేను చల్ల యమ్మగారి వుండును. ఆమె నా తొడ్డి జ్ఞాతి భార్య ఆమె కొలంక వీరవరం ఏన్నేలు ప్రాప్తయ్యిగానున్నాను. ఆమె వింతువు. సంతతికీ. ఆమె దత్తతచేసుకున్నాను. దత్తత కుమారుడుకూడ చనిపోయెను. ఆయనభార్య వింతువుయున్నది. ఆయనపోయి 15 సంవత్సరములైనది ఆయనభార్యమే రామాయమ్మగారు నా రెండవ కుమారుని పెంచుకొనుటకు వారికి మాకును ఆలోచనగలదు. నా రెండవ కుమారుడు ప్రభుత్వపట్టినందున నాకాయూహగలదు. మూడవముద్దాయి సోదరి రామాయమ్మగారికికూడ నీసంగతి తెలిసియుండును. నేనీవిషయము నెన్నడును రహస్యముగా నుంచలేదు.

నాదగ్గర కుమారు 12 గురు దాసీలున్నాను. వాండు రా. గారికి పిల్లలకును పువర్యచేసెదను. ఇందునుభివాండ్లలో నొక్కరిత. ఇప్పుడు నాకు కను బరచిన శ్రీమే ఇంగుముఖి. 3 సంవత్సరముల క్రితము నా నవతి కల్లి చనిపోయినది. అప్పటినుండియు నీదాసీ నాయెద్దనున్నది. నా నవతి చెల్లెలి 2 వ ముద్దాయి సోదరికి మేల్లుడగు ప్రకాశరావుగారికిచ్చి పెండ్లిచేసితిమి. మొదటి ముద్దాయి కొవ్వాయి ఇది నాకు జ్ఞానుమర్చిపట్టినందున మాయింట దాసీగానుండుట నే నెరుగుదును. 2 వ ముద్దాయి 30 టకత్తలకందించుదాసి, 3 సంవత్సరములనుండి మాయింటనున్నది కొవ్వాయి దాసీలందరినాను పెద్దది. 12 గురు దాసీలు 2 వ వంకట గలరు. వంకటత్తల కందిచ్చు దాసి ఇదియొక్కతెయ్యే. రాజివాడనునకును నానుండిరమునకును 300 గజముల దూరముండును రాజివాడమును నానుండిరమును కలసియుండలేదు. నేను నేనుగా నున్నది. ఒక దాసి నుండి యొకదాసినికీ దాతలేదు నాదిడ్డలు తల్లితోగూడ రాజివాడమున నుండును. బిడ్డలకు ప్రత్యేక మొక గది గలదు. బిడ్డలు పగలు క్రిందను రాత్రి మేవమీదను పరుండెదరు. నా భార్య ఫలహార్యమును బిడ్డల గ-కి 4 గజముల దూరమున నున్నది. బిడ్డల గదికి 10 గజముల దూరమున దాసీల గదియున్నది. ప్రతిరోజును మధ్యాహ్నము 12 గంటల మధ్య నేనును నా భార్యయు నొక్కచోటనే ఫలహారము చేసెదము. మార్చి 12 వ తేదీ నాకు జ్ఞాపకమున్నది. నేను నాకు పితాపురమునానే యున్నాను నేను ఫలహారమునకు రాజివాడమునకు వెళ్ళితిని. నా భార్య యచుననే యుండెను. మేము ఫలహారముపుచ్చుకొనునపుడు సుగర్లముఖివచ్చి, రామాయమ్మ ఆమె వారలు మాకుపరచవచ్చేనని. గంటవచ్చుకు నాకువినిపడినది. నాతోగూడెరిగియు రచ్చిరని నేను తలచితిని. ఆ సంగతి తెలుసుకొనిరమ్మగారికి దాసిని పంపితిని. ఆ దాసి కల్లి మాలిరచ్చి పాలుతెచ్చిగా చేప్పినది. ఆ దాసి కుక్కముఖి. అప్పుడు పాలెడుకు తెచ్చిరాను? అని నేనును నా భార్యయు నడిగితిమి. తెచ్చినపాలు పాలెనదిగాన మంచి పాలు ముట్టెచ్చిరని సుగర్లముఖి చెప్పెను. నేనే ఆపాలను వెచ్చజెట్టితిని. ఆపాలతోడుకొనిపోయి వాకిమారుండునచ్చి నడన పచ్చిచేప్పినది. నేనాగిన్నెను తెచ్చుంటిని, తెచ్చిరి. తెచ్చినవారెవరో జ్ఞాపకములేదు అపుడాఫలహారపుగదిలోనేను ను నా భార్యయును దాసీలునుగూడనుంటిమి. ఇంగ్ ఈగిన్నె

తోనే పాలుతేబడినది. వైర మూత జేయుచున్నానో లేదో నాజ్ఞాపకము చాలదు. దానిలో పాలు సగము వరకున్నది. ఆపాల తోడుకొని పోయినది ప్రక్కలను రంగు మారిపోయినది పాలు కొద్దిగా నలుపురంగుగా నున్నది. గిన్నె ప్రక్కలను పాలుపోయినదంత వరకును రంగుమారి యున్నది. నలుపునా చేరిన నీలపురంగు నావైద్యుడు వచ్చుచు నావాలనులను నే యుంచుకలసిందని నేను చెప్పితిని. ఫలహారముగదిలోనే నేను ఆగిన్నె నొకకిటికెలో పెట్టింది. తిను వాత నాభార్య దాని తీసి పిల్లలకందనిచోట పెట్టుట నేను చూచితిని. నూర్వనారాయణగారిని నేను స్వంతవైద్యునిగా నొక సంవత్సరము క్రిందను ఏర్పరిచితిని. ఆయన ఇల్లొక మొలూరమున్నది ఆయనరోజునకు 2 గాయలు కొట్టుకు వచ్చెదను. ఉదయమున 7 గంటలకును సాయంకాలము 4 గంటలకును వచ్చెదను. కొటలో ఆయనకు వైద్యకాలమున్నది సాయంకాలము 4 గంటల తరువాత నాయునిమున నే నాయనను చూచితిని. ఆయన పాలును నాయెద్దను తెచ్చిరి. నేను మొదట చూచినపుడెటు లుండేనో నేను మరల చూచినప్పుడు గూడ పాలులులే యుండెను. ఈపాలలో నెనరో విరో కలిపిట్లు తోచుచున్నదని ఆయనచెప్పెను. అంత కన్న నిర్ధారణగా ఆయన ఏమియును చెప్పలేదు. ఒక కుక్కకి పాలు పోసి చూడుదని ఆయన నూచించెను ఆ పాలలో విషము కలిపిట్లుాయన కనుమాను కలిగినదనియు అందువలనే కుక్కకు పోసిచూడమనిరనియు నేను గ్రహించితిని. మీరే పోసి పరీక్షింపుదని నేను చెప్పితిని. పాలాకకు కుక్క పోయగా అది చని పోయినది ఒక కోడికిపోయగా నది చావలేదు. అని ఆయన చెప్పెను. పాలలో విషము కలుపుబడిట్లు స్పష్టమైనది. నేనీ పాలను బాగ్త్ర తేయింపుదని దివానుగారితో చెప్పితిని. అప్పుడు వైద్యుడు నాగదినుండి వెళ్ళెనోలేదో నాకు జ్ఞాపకములేదు. నేను కుక్క చనిపోయిన సంగతి దివానుగారితో చెప్పలేదు రేపటి యుదయమున కల్లెరుగారి దగ్గరకు వెళ్ళి ఆయనతో ఈ సంగతి చెప్పెదను నేను దివానుగారితో చెప్పితిని. కల్లెరుగారు కోడికన్నదాయనకు చూపుటకా పాలను దాచుదని నేను చెప్పితిని. పిల్లల విషయమున బాగ్త్రతో నుండునని నేను నా భార్యతో చెప్పితిని. మరునాడు నేనువనే దివానుగారు కాకినాడ వెళ్ళి 9 గంటలకు మరల వచ్చిరి. అంతట నేను కాకినాడవెళ్ళి ఎల్లెరుగారితో నోటిమాటగా చెప్పితిని. తరువాత ఎల్లెరుగారు పితాపురము వచ్చిరి. అప్పుడు లిఖితరూపకముగా ఫిర్యాదుచేసితిరి. అది దాఖలా(బి) ఎల్లెరుగారు. నా నత్తుకరులలో చాలయంది వద్ద వామ్యాలములను పుచ్చుకొనిరి. వామకు చికిత్సకును నా నలహారకారము మృతజంతుపరీక్ష చేసెను. నిరుపదరకరుడగు నుత్తమాధికారి కేగించుట యుక్తమున తలంపుతో నేను తిన్నగా కల్లెరుగారియెద్దకే వెళ్ళితిని

జూ. యి 1 వ తేదీ. అప్రూవరు ఇందుముఖి యొక్క సాక్ష్యము

గ్రాంట్లుగా ప్రక్కలను ఇందుముఖి యిట్లు జవాబుపంపెను:—నేను - నా గది ప్ర దాసీని నావనున్న 30 సంవత్సరములు. నేను చిన్న పుట్టినుండి రాజీచెల్లాయమ్మగారి వలన పెంచబడితిని. ఆమె క్రిందనే కొలువుచేయుచున్నాను. బుల్లెమ్మను నేనెరుగున్నాను. చెల్లాయమ్మ, రావుగారితో నామె యుండెను. చెల్లాయమ్మ రావుగారి కామె మేనకోడలు. మూడవ ముద్దాయి శీతారామస్వామి మేల్లుని ఆమె పెండ్లిచేసికొనెను. పెండ్లియైన తరువాత శీతారామస్వామి గారియింట్లో నామె వుండునాగా తాపురముండెను.

మూడవ ముద్దాయి చెల్లెలు రామాయమ్మను నేనెరుగుదును. ఆమె మూడవ వుండునాగానే ఉన్నది. బుల్లెమ్మ రామాయమ్మ లొక్క యింట్లోనే ఉండును. మూడవముద్దాయి తనసోదరి రామాయమ్మగారి యింట్లో ఉన్నాడు. రామాయమ్మగారిదగ్గర పరిపర్యాయములు నేను వెళ్ళియుండెదము. ఆమెనాకు పొమ్మిచ్చుచుండుటచేత వెళ్ళుచుంటి

16 మాసముల క్రితము పితాపురము గాజుగాను రామాయమ్మగారితో తగ్గింది. నా దిడ్డ కని పడుట లేదు ఈ తగ్గపు సుధునించిన మొదలు నే వెళ్ళి పితాపురమును రామాయమ్మగారి యింట్లోకి వెళ్ళితిని. 10 పర్యాయములు లుండునామో. నేను వెళ్ళుచున్నానని 3 బాగాంక తెలియదు. దొంగ తనముగా వెళ్ళుచుంటిని. నుమారు 15 దినముల కొకసారి యయన వెళ్ళుచుంటిని చెప్పగలను. విషయతెచ్చుటకయి వుండునాను వెళ్ళినది కడపటిసారి

నేను, రామాయమ్మ, కొవ్వాయి వుండునాకువెళ్ళి విషయను దెచ్చితిమి. ఉదయమున 4 గంటలకు పితాపురమునుండి వుండునాకు బయలుదేరితిమి. నాయుంట్లోకి కొవ్వాయి, రామాయమ్మ రెంటులకు వచ్చిరి. మూడవముద్దాయి మమ్ము ఇద్దరిని వుండునాకు రావలసినదని కలుగుపరిచాడని వారెరి. కాలోడి కృత్యములను దీర్చుకొని, గడ్డలు తీసికొని, నేను బయలుదేరితిరి. అప్పటినుండి మేము కొవ్వాయి యింట్లోకి నడిచి వెళ్ళితిమి. అప్పటినుండి ఒండెద్దులందెక్కి ప్రయాణముయితిమి. కొవ్వాయి యింట్లోకి నాయుంట్లోనుండి అగంటలో పోవచ్చును. కొవ్వాయి యింట్లో నొక ప్రత్యేక గదిలో రామాయమ్మ ఉండెను.

వద్దిఅప్పుడు తినునీళ్ళు వుండునాకు, మేము చేరెతిమి. తిని 8½ గంటలు గాని అప్పటికయి ఉండవచ్చును. మేము బండి దిగువపట్టి శీతారామస్వామి అరుగు మీద కూచుని యుండెను. ఆరెంతో మాటలాడవడం మేముంటి లొకకి వెళ్ళితిమి మావైక నే మూడవ ముద్దాయి యింట్లోనికి వచ్చెను. మాతో వచ్చియున్న తినునీళ్ళు ఆయన బయటికివెళ్ళెను. అప్పుడు తిని శీతారామస్వామి కూచుని యున్న కచ్చేరిలోనికి మేము పోతిమి. మూడవముద్దాయి మేమును కలిసి ఆతనిసోదరి రామాయమ్మగారి దగ్గరకు వెళ్ళితిమి. అతడామెకు మండుపుచ్చుకొంటివాయరి అడిగెను. పుచ్చుకొంటిని ఆమెయనెను. శీతారామస్వామి ఈ ప్రశ్ననడగినప్పుడామెకు జబ్బుగానున్నదనియు, ఆమె ఔషధము పుచ్చుకొనుచున్నదనియు మేముకొంటిమి. మేమచ్చుటనుండగానే మావైకముద్దాయి బయటికివెళ్ళెను. అప్పుడు రామాయమ్మగారు పితాపురమురాజిగారి బిడ్డలతోచు మడిగి ఆమె క్కొనెలల కడుపు అని ప్రశ్నించెను. తరువాత మధ్యాహ్న భోజనము పుచ్చుకొనుచువెళ్ళెను. అప్పటికి 11 గంటలయినది. నేను, కొవ్వాయి, రామాయమ్మ ముగ్గురము గదిలోనికి వెళ్ళి అన్నము తినుచుండగా, మూడవముద్దాయి శీతారామస్వామిలోనికి వచ్చెను. రామాయమ్మ బండివానికి అన్నము పెట్టుబడిదాయు, కూలియ్యవడిదాయు జెప్పెను. మేమున్నును సావడిలో తింటిమి. రామాయమ్మ శీతారామస్వామి కూచున్న గదిలోనికి వెళ్ళి మాటలాడి తిరిగివచ్చెను. వారి ప్రసంగము ఏ విషయముయెనో నాకు తెలియదు. తరువాత నామెయు, కొవ్వాయియు శీతారామస్వామిగారి దగ్గరకు వెళ్ళిరి. వీరద్దును వచ్చి వారేమి చెప్పిన నది చేయవలయుననిరి. ఎంతకనగా వారిసామ్యము మేము తినుచుండుటచేత.

పోరు నెయింటు జారిగెజెట్టు

మునిపల విషయములు:— రావు సాహేబు గొడ్డు మూరి భీమనేనరావుగారు తిరిగి బళ్లారి తాలూకా సంఘసభ్యుగలను; గౌ. రావు బహదరు మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు తిరిగి కృష్ణా తాలూకా సంఘసభ్యుగలను; టి. ఎమ్. నరసింహాచార్యుగారు తిరిగి కడప తాలూకా సంఘమునకు నుచాధ్యక్షుగలను యుం. గోవిందరావుగారు, ఆర్యోని మునిసిపలు చేర్చుకునాను; రావు సాహేబు మాదిరెడ్డి వెంకటరత్న మునాయుకుగానను, శంకర వారాయణ భాగ్యరామాయ్యుగారు లింగరాజ మహేంద్రవరము మునిసిపలు సభ్యుగలను, లాల్ గుడి కొవ్వాయికాయ్యు రామచంద్రయ్యుగారు నాగపట్నము మునిసిపలు సభ్యుగలను; నామల సామ్యులలు గారును టంగుటూరి నాయకాశ్రమి గారును ఒంగోలు మునిసిపలుసభ్యులగలను; మునుమాచి వీరభద్రయ్యగారు బాదర మునిసిపలు సభ్యుగలను; వీరినెట్టి కొండయ్యగారును, ఆత్మకూరు నాగయ్యచెట్టి గారును నందెమూల మునిసిపలు సభ్యుగలను; జి. వాసు దేవరావుగారు మాగ్గాపురము తాలూకా సంఘ సభ్యుగలను నియమించబడిరి.

విద్యాకాఖ:—తంజావూరు విశ్వనాథ కుమారాశ్రమి గారు వైదాశేట బోధనాకళాశాలకు ఉపాధికారిగను, వీరి సోదరుడ కొమారు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు సుండిరముఅయ్యుగారి పరిచేయుటకును, రాజమహేంద్రవరము కళాశాల బోధకులకు ఆర్. తాతాచార్యుగారును, కరవెంకా రామయ్య చార్యుగారు వైదాశేట బోధనాకళాశాలలో నియమానుబంధము నియమించబడిరి.

రాజమహేంద్రవరము కే.జి.పలు వెన్నెక్టరు పి. శేంద్రరావు పంతులుగారు బాలికాపాఠశాలల సమన్వయకరుగా నుండుటకు నియమించ బడిరి.

విద్యుత్తును క్రయించుట.		
కాంతానందస్థితి	...	3
జూలై నెల.	...	...
కూడాడి పాఠశాల పాఠశాల.	...	...
కూడాడి పాఠశాల పాఠశాల ప్రజల పడేపాటు	...	...
కూడాడి ముఖ్య పాఠశాల.	...	...
విద్యుత్తు కేంద్రం కేంద్రం బ్రతుక్	...	4
కలకాండం	...	...
కేంద్రం కేంద్రం కేంద్రం	...	5
కేంద్రం కేంద్రం	...	...
ప్రభుత్వ వ్యయము.	...	...
కృష్ణా జిల్లా బోర్డు	...	6
విద్యుత్తు సామగ్రి.	...	...
వరము సేవల కార్యము...	...	7-8-9
ఇంటి సేవ సామగ్రి సామగ్రి	...	...
కూడాడి పాఠశాల విద్యుత్తు	...	...
కేంద్రం కేంద్రం	...	...
కేంద్రం కేంద్రం	...	10
కేంద్రం కేంద్రం	...	10a-10b-11
కేంద్రం కేంద్రం	...	...
కేంద్రం కేంద్రం	...	...
కేంద్రం కేంద్రం	...	12
కేంద్రం కేంద్రం	...	18
కేంద్రం కేంద్రం	...	...
కేంద్రం కేంద్రం	...	4
కేంద్రం కేంద్రం	...	...
కేంద్రం కేంద్రం	...	12

ఆంధ్రపత్రిక

1915-వ సం॥ జూలై నెల 14-వ తేది

బుధవారము

కృష్ణా జిల్లా బోర్డు.

1915-16 ఆదాయవ్యయపట్టి.

వేమూరి వేంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు బుధవారమునాన బోర్డునకు అధ్యక్షులు గల నియమింపబడిన తరువాత నా జిల్లా యొక్క ప్రజా హిత మైన నూతన వికాస మేర్పడినది జిల్లా మొక్క వ్యవసాయ గమనించే వారలకు విశేషమైయున్నది. సుబ్బారావు పంతులు గారు కరకటములమునమును నువన్యాసముల మూలమునను ప్రజలకు అవసరమైనపు డెల్లరు బోర్డు నిర్మాణమును ప్రజలహక్కులను విప్పి చెప్పుచున్నారు. సభ్యులను బోర్డున కెన్నుకొను తరుణ మాసమునైనపుడు నియోజక గణమునకు వారి హక్కులను విధులను నవదేశించుచు నియోజక వ్యయమునకు దేశహితవనమునందలినుచు బుట్టించుచున్నారు. ఈ విషయములను వారు స్వయముగ ప్రజలకు చెల్లుపుటయే కాక పత్రికలద్వారాయను వివరించుచున్నారు. సుబ్బారావు పంతులుగారు పత్రికలకు జేయు సేవ హామీయునకు పత్రికానిర్వాహకులు కృతజ్ఞులు. ఆదాబరములేని పంతులవారిని బోర్డున దేశాభివృద్ధిని ప్రతితాలూకా యందను ముదలమునందును నెకరిద్దరుగిన మనదేశ హితవనమును బలపడి ప్రజలకు దేశహితవన మునందలినుతోతాహము శ్రీమముగ గలుగగలను.

కృష్ణా జిల్లా బోర్డు ఆదాయవ్యయపట్టి నిన్న నెలువడిన పత్రిక యందు ముద్రింపబడినది. ఆ పట్టిక యందు రాగల సంవత్సరా యము రూ. 12,31,000 లుగ నిర్ణయింపబడినది. ఇందు గతసంవత్సరపు నిలువ మొత్తము

మూడులక్షల రూపాయలు గాక లోకలు సెన్ను రూ. 3,00,000 లైలు సెన్ను రూ. 1,50,000 లు దరు బెజవాడలైలు లాభము రూ. 1,70,000, పాలకులిచ్చేడి మొత్తము రూ. 1,50,000, మెట్టు చీల్లు రూ. 55,500, బోర్డు రూ. 12,000 లిచ్చియున్న లైలు ఫంక్షన్లకి రూ. 45,000 లు రాబడిగ నిరూపించబడినవి. ఆదాయమునందు మూడు నంతలకు బైగా రయితులను భూస్వాములను చెల్లించుచున్నట్లులు స్పష్టమగుచున్నది లోకలు సెన్నులైలు సెన్ను రయితులనుండియు భూస్వాములనుండియును ఎనూలుచేయ బడుచున్నవి. నిలవలైలు ఫంక్షన్లకి యుచి, లైలు ఆదాయమును కొంతవకు రయితుల వలన నుత్పన్నమగుచున్నది కాని వ్యయము నందు మూత్రము రయితుల కనకూలముగ లేదని చెప్పవలసియున్నది.

వ్యయమునందు పాఠశాలలకు రూ. 2,430 వైద్యశాలలకు రూ. 31,220 లైలు అప్పును తీర్పుటకు రూ. 81,750 లైలు అప్పువడ్డీకి రూ. 53,700 ఇ జరింగుకాపుకు భుక్తు రూ. 61,220, తాలూకా బోర్డులకు రూ. 31,62, రోడ్డులకు రూ. 4,47,890 గలపర్షి మెంటుపత్రముల కొనుటకై రూ. 2,50,000 మొత్తము రూ. 1,53,312 వ్యయముని నిర్ణయింపబడినది. ఆదాయమునండి నిలువ పోగ నిరూపించబడు రూ. 1,73,300 అని నిర్ణయింపబడింది. ఆదాయము ప్రజలవలన వచ్చుచున్నదనియు, వ్యయము ప్రజలకై చేయబడుచున్నదనియును ననువిషయము స్వత్ర తెలిసియున్నది కాని జన సామాన్యమునకు లాభించే విషయములకై బోర్డులు చేయు వ్యయమునందు మార్పులు జరుగవలసియున్నవి. విద్య, వైద్యసహాయము, పారిశుధ్యము, రోడ్డులు ప్రజలకు లాభారమైన విషయములు. అందు విద్య, వైద్యసహాయము, పారిశుధ్యములకు వినియోగించబడగల సామగ్రి స్వల్పము రోడ్డులకై వినియోగించబడుచున్నద్రవ్యము రూ. 4,47,890. ఆద్రవ్యము తిరువూరు ప్రాంతము, దొడ్డిపట్ల సోమేశ్వరము, ఏలూరు పెదపాడు, నిడుమోలు అయిలూరు, నల్లబర్లముంగడి, బండరు చల్లపల్లి, మొదలగు రోడ్లకును, తుబిలేరు, తొల్లెయ్యేరు, మోయ్య కాల్యవంతెనలకును వినియోగించబడు టలు నిర్ణయింపబడినది. ఈ రోడ్లన్నియును దాదాపు పెద్దబాటలు. జిల్లా బోర్డువారు సామాన్యముగ సామగ్రిను పెద్దరోడ్లకై వినియోగించుచు న్నారుగాని యొకపల్లెవారకుండి వేరొకపల్లెవారుగకు, పల్లెటూళ్ల నుండి పెద్దబాటలకును బోవు మార్గములను రాకపోకలకు దగిన వారిగను జేయుటకై సామాన్యముగ నుపయోగించుటలేదు. ఇది జిల్లా బోర్డువ్యవస్థలందు గల గొప్ప లోపమని గ్రామస్థులకు దోచుచున్నది. గ్రామస్థులు లోకలు సెన్ను పుట్టి పుట్టినందును సెన్నును చెల్లించుచున్నారు; లైలు సెన్ను నిచ్చుచున్నారు; ఇతర ప్రయాణికులవలె లైలు ఆదాయమునకు గారకు లగుచున్నారు; తోలుగట్టుకు ఫెరీలకు సామగ్రిను చెల్లించుచున్నారు. కాని రోడ్లలాభము నంతగ బొందుటలేదు. జిల్లా బోర్డువారు సామగ్రిను కంకర వేసినరోడ్డును రాజీయోద్యోగుల సౌకర్యమునకై నున్నగ జేయుటకై ప్రయత్నించెదరుగాని రోడ్డులు లేకయు సకలమైన ఇబ్బందులకు పాలగుచున్న గ్రామస్థుల సౌకర్యమునకై రోడ్లలను జేయించుటకై ప్రయత్నించు లేదు. గ్రామస్థులు పంపుకొనేడి అల్లలకు సామగ్రి లేదను బడులు వచ్చును. సామగ్రిలేదనుట నిజమే కాని ఉన్నసామగ్రిను సాధ్యమగునంతవరకు గ్రామ

స్థుల సౌకర్యమునకై వినియోగించుట ధర్మము. వానకాలమునందు మాగాణి గ్రామముల దురస్థ బోర్డుసభ్యులకు చెలిసియున్నది. ఆ మాగాణి సమునుండి మార్కెట మాస్ట్రోవరకును మాగాణి తాలూకాల బోర్డు యనేక గ్రామములు జలమయములై రాకపోకలు దుర్లభమగును. బుద్ధు పోవుటకు బాటలుండవు. మనజులు మాగాణిగట్టమీదను కాలబారీ కడుచు లేమచు ప్రయాణము చేయవలయును. ఇట్టి గ్రామము లోకములు గుడివాడ తాలూకాయందు గలవు. అట్టి గ్రామములకు బాటలను వేయట బోర్డువారు చేయవలసిన వను లో మొనటిపనిగా నున్నది. ఆదాయమునందలి రూ. 2,50,000 లు గలపర్షి మెంటు పత్రములను గొనుటకై వినియోగించుటకంటె పల్లెటూళ్లకు బాటలను వేయుటయందు పయోగించినచో నధికతేజస్వీన లాభము గలుగుటయును ప్రజల కష్టములు గట్టకుటయును సంభవించును. చేకమానందలి రాకపోకలకు గల సౌకర్యము మీద నాదాయ మాధాన పడియున్నదను విషయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. గతదశాబ్దపు జవాబు లెక్కలను నిర్ణయించేసిన మోగింగు డెల్టా గ్రామములను గురించి ముచ్చటించుచు బాటలు లేనందున మాగాణి గ్రామములకు జట్టిన దుప్పిత్తినిగురించి వ్రాసిన దానిని బోర్డుమొబరులు చదివి వారీయభిప్రాయముల ననుగమించుచు ప్రజాసౌఖ్యమునకై బోర్డు ఆదాయమును సభికతరముగ వ్యయము చేయుట కుపక్రమించుట యుచితము. గవర్న మెంటుపత్రములకై వినియోగించబడు మొత్తము గాక నిలువసామగ్రి రూ. 1,70,000 లుగ నిర్ణయింపబడినది ఈ సామగ్రినందు గొంతభాగము నైనను రాగలసంవత్సరపు లెక్కను నికరముచేయునపుడు గ్రామములకు బాటలసౌకర్యమునకై వినియోగించుట న్యాయసమ్యక్తము. రయితులపై విశేషాభిమానమును గలిగి ప్రజల సుఖమునకై పాటుపడుచున్న వేంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు గ్రామస్థుల కిట్టి సదుపాయములను గలిపించి వారిమన్ననలను బడచుగలరని నమ్ముచున్నాము.

జాతీయచురజనసభ నిర్మితమైన నాటకుండి యు పోరసేవోన్న తోద్యోగములందు హైందవులు అత్యల్పసంఖ్యాకు లయియుండుట సంతృప్తిరము కావనియును, దానిని సవరించుట యవసరమనియును తీర్మానములు చేయబడుచున్నవి అందు ముగ్ధముగ సినిల్ సర్వీసుకు నియమించబడు అధికారులు చాలభాగము యూరిపియును లగుట సుప్రసిద్ధము. ఈ యుద్యోగమునకు సర్వత్ర నిచ్చునట్టి పరీక్ష ఇంగ్లాండునందు తప్ప మరదేశమునలేదు. అందుచే మనవారందు కృతార్థులగుట దుర్లభమగుచున్నది ఈయిచ్చుందిని గవర్నరును సినిల్ సర్వీసు పోటీరీక్షకు సమకాలమున ఇండియాలో గూడ జేయుటకు పాలకు లెన్నియో మూకులు గోరబడిరి. ఆ విషయ నిర్ణయమునకై యేర్పడిన పోరసేవోద్యోగపంచాయతీసభా నివేదిక యొకను వెలువడలేదు. పంచాయతీపత్రిక ఇటీవల ప్రచురకరణన సినిల్ సర్వీసు జాబితావలన మొత్తముమీద 1836 సినిలియనులు పనిలో నున్నట్లును, ఇందు 58 మాత్రమే హైందవులయినట్లును గప్పట్టుచున్నది. అనగానూటికి అయిదుగురు మాత్రము హైందవులు! 93వందల ఆంగ్లేయులు! ఈవ్యత్యాసమునతోలగించి హైందవులకు వారిదేశపాలనమునందుగల హక్కులను బ్రతీక్షపాలకులు స్థిరపరచి న్యాయముచేయుటయుచితము. ఈనిర్ణయమును సంస్కరింపబడవలయు ననుట కంతకంటె బలతరమగు హేతువు వెదక నక్కరలేదు.

న్యాయము జూలై 19: — స్త్రీలు తమ కోరికలను
 కట్ట పన్ని చాచుటకు వేట్టునున్నారు. ఈవిధమున
 కారులు వివస్థించుచున్నారు. ఆముగసాగున
 చేయుచు లేవులనుగూడ వానినిదక్షిణ
 మలగు ఆమెరికా జ్యూరీఫ్రెట్రెన్సి
 వారిపయోగమునవిధించుచు

తెగర్లు గారికి అనుమానము కలుగగ అతని శరీరమును పరీక్షించిరి. ఆ పరీక్షలో ఘోరము వుడి లభి తేజమై కె. సి. యస్. అను అక్షరములు పచ్చాకు బొట్టుతో పొడుగుబడి యుండెను. తెగర్లు గారి సాక్ష్య మింకను పూర్తికాలేదు. కోర్టుకు ముగించిరి.

రైలు కట్టినందుకు గొప్ప వడుకం.

సి.ఎల్.డా. జూలై 18:—బ్రాఫీక్ మేనేజరు గారు యిటు తంతివాడ నదికి రంగితు ఆమింగోనీలకు మధ్య మున రైలుకట్టినందుకు మర్యాద గొప్ప పడినది. ఆమింగోనీ నుండి రంగితుకును రంగితుకు బేంగుల కాపులకును రైలు బండిపోకలు అపి చేయబడినవి.

మి.మ.గో.మ.

కలకత్తా జూలై 18:—ఇదివరకెన్నడు మిదతల నెలుగుని స్థలములను మిడితలధికుగ వచ్చినవి. గత శుక్రవారముదయమున డార్జిలింగునకు దక్షిణమున నొకదండు వచ్చినది. నిన్నటిదినమున మరెయ్యకటి మినుకూర్చును పోయినది.

ప్రత్యేక న్యాయస్థానమువారు ఉరిశిక్ష విధించుట

బారిసాల జూలై 18:—క గామ: బండిపోటుకేసులో నీ దినమున ప్రత్యేక న్యాయస్థానమువారు తీర్పువొసగిరి. రాజు మునునకు ఉరిశిక్షను ఇచ్చిరి. జూరారు జొనబారి ఇస్లామాల్ మహమ్మద్లకు జన్మాంతమువరకు ద్వీపాంతర వాసమును మంతు అలిసోలామాల్ కు ముంపులకు 10 సంవత్సరముల కఠింశిక్షమును ఇచ్చిరి. ఉరిశిక్ష వీరిపై విధించినది. ఈ కేసు ప్రజలకొక విధమున యాంశోశమున కలుగ జేసెను. చూచుటకు వేసవేలు ప్రజలు వచ్చిరి.

ఎనిమిదవ కేసులో ముద్దాయిలకు విధించబడిన శిక్షలు 5 ఏ:డ్లు కఠింశిక్ష మొదలు ఏడాదికఠింశిక్షవరకు నుండెను.

గయా గలగో కేసు ఆపిరి.

కలకత్తా జూలై 18:—గలగో కేసులో గయ జిల్లాజడ్జిగారు వాసుదేవసింహును మరొక గుర్రుని విచారణచేసి వాసుదేవసింహుని ముందేండ్లును తక్కిన వారికి రెండేసి ఏండ్లును కఠింశిక్ష చేసిరి. ఆముద్దాయిలు ఆపిరి. కలకత్తా హైకోర్టులో న్యాయమూర్తులు మధ్యదీక్షగారును చావునుగారును విచారణచేసిరి. ముద్దాయి (అపిలదారులు) పక్షమున కె. ఎన్. చౌదరి గారును దొరతనము వారి పక్షమున సర్. ఎన్. పి. సింహ. కే. బి. దత్తుగారును పాడించినది. ఈ జిల్లాలోని ప్రస్తాయిల గ్రామము మొదటిముద్దాయిస్వంతము రాజావారివార పసాద వారా యణసింగుగారి గొప్పకొనియెను. తరివల్ల సిగ్రామములో 17వ భాగమునకు లాలోచి క్రిమి చీటిని పొంది గ్రామములో ప్రవేశింపజూచిరి. వాలూపంచిపెట్టవని గూడ వాగవాగారు హైకోర్టులో వాచాచేయగా ఆ గ్రామములో రాజాగారికెన్నడును అనుభవములేదని హైకోర్టు వారు ప్రోత్సహించిరి. 30-02-09-09 వ తేదీని రాజాగారి మనస్సులు గ్రామములోకి వచ్చిరి. గ్రామములో నొకకళ్లమును పేయి చూచుచు ఉగా ముద్దాయిలును మరొకందరును మాపై బడి మాలో జముకు సింగును వానిని చంపి తక్కినవారిని తమిరి. అ) ఫిర్యాదీలు చెప్పిరి. “దొంగిలకనము తలనరకబడినది. అది జముకు వానికేముగాదు. ముద్దాయిలపక్షమునాడగు చమలియా అనువాసికేముగాదు.” అని ముద్దాయిలనిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

ఒక ముద్దాయిని విడిచి పెట్టుట

బారిసాల్ జూలై 12:—బాదనముల్లిక్ ముద్దాయి అయిన రివ. కేసులో కమిషనరు తీర్పు చెప్పిరి. ఇదివరకు కొందరు నేరస్తులని పాపింపబడిన బండిపోటుకేసులోని వాడితనము. ఆవిచారణ సమయమునకు తప్పించుకొని పారిపోయెను. నేను నిర్దోషిని బేదను మొరకెట్టెను. చండేశ్వరదముగాకంటచే వాని కనకాశమిచ్చి వానిని వదలివేసిరి.

క గామరా కేసు

బారిసాల్ జూలై 12:—బారిసాల్ మరీ రి గుర మై బండిపోటు మాత్రం అను నేరములు మొపబడి క గామరా కేసులో అప్రవరు క్రామపరిక్ష అయిన తరువాత కొందరు సాక్షులు విచారించ బడిరి. వీరు అప్రవరు చెప్పిన యంశముల దృఢపర్చి. 21 మంది సాక్షుల విచారణ జరిగెను. పోలీసు అడిమనల్ మానరింబెండ్రెట్టు గారగు హెడర్లు గారు రాజుమూల మొదలు తానొప్పుకొని తరువాత కంగిక రింపని యంశము రుజువు చేసిరి. అప్రవరు తామెటువంటి యాయుధములచే నే. రితిని చచ్చినవాని గాయముల నందింపజేసిరో తెలిపెను. సజ్జనుగారు గాయముల తనిఖిచేసి వాడు చెప్పినయంశములు సరిగనున్నవని తెలియజేసిరి. రాజు మూల తనంతట తానే జరిగిన యంశముల తెలిపెదనని చెప్పెను.

నని తరువాత సాక్షియైన ఇస్మైల్ కు సాగునొద్దుగాను సాక్షిమిచ్చిరి. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు సి.ఎ. చంద్రోయిగారు సాక్షిమిచ్చిరి.

కానేపూరులో బుదిపోటు.

కలకత్తా జూలై 18:—కొన్న గూరు రైలులు ప్రేషనుకు సమీపమునకున్న కానేపూరు చందితల గామములో బండిపోటు జరిగినట్లు సిరాంపూరు పోలీసు వారికి తెలియవచ్చినది. ఆయూరి లోనున్న గోపాల్ భూయా గారి యింటియందున్న ఇనుపవెటె నుండి భగమును కలను దోచుకొనిపోయిరి.

దైత్యసహాయ సంఘమువారి మోటారుబండ్లు.

కొనుటకు ప్రేట్టునువ్ పత్రిక మర. నిధిని ప్రారంభించుట. కలకత్తా జూలై 18:—అరునెలు వాటి ఖర్చుల నదియే ఖరీదుకు కరు సామ్యుతో కలిపి, దైత్యసహాయ సంఘమువారి మోటారుబండ్లకు 55 లక్షలరూపాయ లగును. ఆ మొత్తము నకు 75000 రూపాయలు తక్కువ ఈ మొత్తము కొరకు ప్రేట్టుమాప పత్రిక యధ్యధిని మరల ప్రారంభించినది. దొర తనమువారి కధనముక్రిందనుంటచే విమానములు దొరకుటలేదు.

లాహోరు

సైనిక ద్రవ్య ముచూరించి నందులకు గాను కేసు.

లాహోరు జూలై 18:—ఉభయ సేనలకు నాయకుడగు వాతని గుమాస్తా చిట్టిప్రసాదు అను నతడు ఈ రూ. 1283.12.00 సైనిక ద్రవ్య ముచూరించినాడు అని ఆతనివైరే తెలిపి కేసును మలాను దిప్రూటి కమిషను గారగు మెజరు కోల్డ్వెల్లియ గారు విచారించు చున్నారు. ఆ కేసులోని వివరముల ప్రేట్టుమాప పత్రిక ప్రకటించెను. ముద్దాయివై 6 కేసులున్నవి. కేసు దక్కంటికి మూడు నేరములు కావలసిన నైకముకంటే సధికముకు మొత్తమునకు నేనానాయకుడనై చెప్పిరి. సంతకములు చేయించి, హెచ్చుసామ్యును దానపూరించెను అనునది ప్రధానసామ్యు యధ్యధినిగారు సాక్షులకు పూర్వము తమయందకు తెలియదపోవుటకు సిపాయిలకు రయలు ఖర్చులను యధ్యధినిగారు సిపాయిల కుటుంబ పోషణమునకు వెచ్చించుటకై యీ చెక్క లితుబడినవి. ప్రస్తుతము ముద్దాయివై కేసునకు రెండుకేసులే విచారణ యగుచున్నవి.

అలహాబాదు

ఆఫ్ఫీకాగో కలిగిన జయము.

ఇండియాలో యుత్సరములు.

అలహాబాదు జూలై 18:—జర్మన్ పాతు వెల్లుఆఫ్ఫీకాలో బ్రిటిషువారికి కలిగిన జయముచకముగ ఎనేకస్థలములందు పావుటాబుగట్టియు వీధల కన్న ప్రదానముజేసియు యాత్సనము జేసిరి. బాబురకు మిరాయిపంచిపెట్టిరి. దైవప్రార్థనలు సలిపిరి.

సంయుక్త కరగణాల యుద్ధ నిధి.

కోల్కత్తా జూలై 18:—సంయుక్త కరగణాలలో నున్న వారి నందరి యుద్ధ నిధిని స్థాపించుటకై త్వరలో గూర్చుకుల నినదని లె. గరగర్లు గారికి ఇండియా డెయిలీ తెలిగ్రాఫు పత్రిక విన్నవించు చున్నది. 15 లక్షల రూపాయలు కనులగుట కష్టముగాదని యీ మొత్తము కిచ్చెనరు ప్రభువుగారు వెదధిగంపులను మంతుగుండుసామానులను గొనుటకై వెచ్చించుటకుగాను యుద్ధకచ్చేరివా: కివ్వరయ్యవనియు వా)యు చున్నది.

మితులల దొంగ.

అలహాబాద్, జూలై 18:—గొన్న జరిగినను బున్యాకి మితులదొంగ వచ్చినది. మందు విశేషముగ బునీకప్పు డెట్టుండునో యట్లు గన్నట్టినది.

సిమ్లా

రాజప్రతినిధిగారి ముందరమున

వివరచిహ్నముల నొసగుట.

సింలా జూలై 18:—రాజప్రతినిధిగారి ముందరమున నీ క్రిందివారికి కె. సి. యస్. వి. వివర చిహ్నము లొసగుటను. సర్ ఎడ్వర్డు గెయిటు గారు, సర్ విల్లియం మేయర్ గారు, సర్ మూర్, మూల కోట్ల ముఖ్యులకు, వీరికి సి. యస్. వి. జనరల్ ఆర్ ట్రు ఆర్ డ్ర గారు మిన్టర్, కన్స్టర్, బ్రునెల్ హేలి, కీలింగ్, గ్రాంటుగా

ర్లు. ఈ క్రిందివా:కి జి.సి. వి. ఇ. మైసూరు యువ గాజు గారు. యీ క్రిందివారికి కె. సి. వి. ఇ. ఎ. శ్రీకృష్ణ గారు గాని నివాక్, మైసూరు జె. యస్. డో. ట్టు గారు సమాధి గాజు గారు ఈ క్రిందివారికి సి. వి. ఇ. వివరములు లెఫ్టెనెంట్లు కల్లుల్లు డెన్సిన్, రిందామ్, రైడర్, జనరల్ వాలావె, కన్నల్ సి. కొవి, బ్లవ్వార్ మహారాజాసింగ్, ఆండల్ సన్, టెట్టి, జె. నెమ్, డిమాంట్ మిరెన్సి, గాన్లు. ఆర్. జె. సి. వి. యస్. బి. కేయజుహిందీ బంగారు పతకము లెడిలాక్స్ గారు.

యునైటెడ్ యుమ్మె జరుగబడిన సభ

సింలా జూలై 18:—ఈరోజు ఉదయమున రుణవిమయమై యాలోచనలు గులుపుటకుగా నొకసభ జరిగినది. సభ్యులేమినిశ్చయించిరి దానిని వెలువరింపలేదు. ఆసభయొక్క పర్యవసానము తృప్తికరముగ నున్నదని అధిక శాఖవా లొప్పు కొనిరి గాని దానిని ఒకటి రెండు శోజులలోగాని ప్రకటించుటలేదు.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన లెంకివార్త.

సిమ్లా జూలై 18:—12.7.15 న ఇండియా మంత్రి గారిటుల లెంకివార్త నందిరి.

రవ్వారంగము.

ఆఫ్ఫీయూ జర్మనీసేనలు లుట్లను చేరకుండ రవ్వారాని నిరోధించుచున్నారు. శత్రువులు ఈ శాస్త్రమున దాకిరి గా నితరులబడిరి. జర్మనులు మొదలు తలపడి మొదటిజిల్లాలో చేరగలిగిరి గాన వెంటనే రవ్వారాని వారిని తమిజేసిరి.

ప్రామ్మ రంగము.

సౌజెన్ తరమున పరాసువారు జర్మనులను తమిరి ముంపెనులో జర్మనులు తలపడగా పరాసువారి పదాతిఫిరంగి దళములు వారిని యధ్యధిని వాతము చేసిరి. జర్మనులు చాలమందిని గోల్పోయి చెల్లా చెదరుగ పారిపోయిరి. మ్యూజు ప్రాంతమున శత్రువులు ప్రెంచివారి సానులవై ఫిరంగులను కాల్చిరి. మెట్టుకో దక్షిణమున నున్న రైలుస్టేషనుల వైరీ పరాసువారి విమానములు బాంబులను వేసెను.

ఇటలీ రంగము.

ఇటలీ రంగమున మార్చేమియును లేదు. శ్రీజార్జి కరగ్రి గారి నొకాదళ ప్రశంస శ్రీజార్జి కరగ్రి గారు నొకాదళమును చూచి మృట అడ్డెరలు జెల్లికో గారికి తొలినందిరి. నొకాదళ ప్రశంస ముంపు జూఫింను య శ్రీచక్ర కరగిటుల వ్రాసిరి. ఓరుగల్లు పట్టుటతో వెళ్ళు నెలలకుండి ఆశాబద్ధులై వేచియున్న నొకాదళము వారి భావమును నేను గ్రహింపజాలితిని.

సర్ జాను ప్రెంచి గారి లేఖ.

25.5.1915 వరకును జరిగిన విషయములను వివరించుచు సర్ జాను ప్రెంచి గారు వీర ముకు తొలినందిరి. జర్మనుల విషవాయువు సోకినవెంటనే సోకియతకు వైతస్య రహితుడగును తరువాత తీసుకొని బహు బాధలను బడి చరిస్తావును అట్టి మరణమును కలిగించు నంతటి శక్తిల విషవాయువును కలిగించుటకు జర్మనులు తమకున్న రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞానమును పూర్తిగా ముపయోగించిరి. వారికి గాలివాటకు బురికెప్పు డెల వాతప్రతిసారి యునువిషవాయువును వివరితమునవలయు నేయున్నార గాని మూడుటలే. అందులకు ప్రతివిధానమును మేముకనుగొనకంత వరకును ఇప్రెజు ప్రాంతమున కొంతవరకు వారి గుట పొగినది. ఇప్పుడు మా ప్రతివిధానము ప్రత్యక్షముగ పనిచేయుచున్నది. అంగ్ల మిత్రమండలి సేనలు ఓర్కీ వారివై విషవాయువులను ప్రయోగించుచున్నారను ప్రవాదము మిథ్యయని యుద్ధ కాగ్యాల యనువారు ప్రకటించిరి.

ఆమెరికావారికి జర్మనుల లేఖ.

లూసిటూనియాలో హతులైన ఆమెరికావారి ప్రాణ సప్త పరిహారముగా ఫినిషియరలేనని ఆమెరికావారిదగిన ప్రశ్నకు జర్మనులు సమాధానమిచ్చలేదు ముంజిట్టి మాత్రము చేయవని గట్టిమాట చెప్పలేదు. లూసిటూనియాలో ప్రయాణి కులుకు సాక్షులును ప్రాణులకు కాపాడుకొనుట కనకాళ మిచ్చిపో మా జూంక్టియమి కేసుపప్పు కలుగును. అతివెద్ద నొక మునుగునకు చాలకాలము కలుగు ఆశపుగా ప్రయాణి కులుకు వారియును పదలలోనికి దిగుటకు కావలసినంత వ్యకధి ముండగినది. అని జర్మనులు వ్రాసిరి. వ్యూత ఆమెరికా ప్రతికలకు సాధానింమును కలిగించెను.

జర్మను ఇనుపవానై బాంబులు వేసినది.

రెరి విమానములొక దళముగ చేరిగారి ప్రతికాముగ నున్నను గూడ జర్మనుల కతి ముఖ్యులకు ఎచ్చియొచ్చు వెను మాట్టించుటలు ఇనుపచారి మీద 020 వెద్ద బాంబులకిను వేసెను. ఈ ఇనుపచారి కలోమనకును ఎచ్చిమాంటు ఆదవిగా గూడ సంబంధించి యున్నది. అచట చాల ముఖ్యులకు సాగునిని అణచివేయుచు యున్నది. విమానముపై గుర్తుముగ వేయబడినను గూడ నది నిరపాయముగ వది

జ్ఞానిక వారలు

(స్వకీయ విలేఖనుని వక్షనుండి)

శాస్త్రపురి రాజధాని నగరాల "పట్టిగమన మెంబరు" గా నన్ను గౌరవనీయులగు సర్ హార్వల్ల హ్యూ ఆర్డు దొర గారు ఇచ్చటి మాగాణి భూమిల నీటి యిబ్బందులను గూర్చి స్వయముగ తెలిసికొను తలంపుతో నీ ప్రాంతముల సంచారము చేయవలయునని వాడుక వలస ఆదారగారితో నీటి యిబ్బందులను గూర్చి మనవి చేసుకొనక పూర్వము రైతుల సభ జరుపుట యొచితమని గుంటూరుజిల్లా సంఘమువారిచి కొద్దిదినముల క్రిందట నోటీసులను పంపగా కన్యకాపాత కరుణ మవి కూడ ఎంచక నుమారు 700 మంది రైతు లాసభకు తెవారి, శేషలై, గుంటూరు, బాపట్ల తాలూకాలనుండి నిన్నిటి దినము ఇచ్చటికి వచ్చినందున నిన్నిటి సాయక్రము యిచ్చటి (తెవారిలో) టేను మాలు సం దొక గొప్ప సభ మిగుల జయప్రదముగ జరిగినది. ఆసభకు తెవారిలో స్త్రీవరుగారును మ-రా-రా-క్రీ, బలిశేషలై వెంకటసు బ్రహ్మణ్య కాశ్రి గారు ఆగ్రాసనాధిపతిగా వెన్నుకొనబడిరి. అనీక మంది రైతులు నిర్భయముగను, స్పష్టముగను, ఉత్సాహ యుక్తముగను మాట్లాడి తమ మాగాణిభూమిల యిబ్బందులను గూర్చి నిపులముగ చర్చించిరి. దుస్తికూటిపు ఇంగ్లీషు ట్యుక్ దొరగారి నిర్దేశత్యమునుగూర్చియు, కార్యవృత్తి ముల గూర్చియు పలుమరు ప్రశంసించిరి.

ఇంతగొప్పసభ జరుగుననిగాని యింతమంది రైతులు దూరస్థగ్రామముల నుండి వైతము ఇట్టితరుణములో వచ్చెద ననిగాని యెవరును ఊహించలేదు సుకమా ! ఇట్టి గొప్పసభ సమితియు కూడ తగు యేర్పాట్లు చేయబడలేదు. కాని, ఉత్సాహపూరితులను కార్యార్థిజ్ఞులైన రైతులు కష్టములను పోషించకయు లోపముల నెంచకయు కష్టములలో వైతము కూర్చుండి సభను నడిపించి ఇట్టి గొప్పసభ యీ ప్రాంతంబుల నెప్పుడైనను జరిగియుండలేద.

విద్యాసానువును ముఖ్యులైన రైతులు తమయిబ్బందులు
నివారణయగుటయే మఖ్యముగా నెచియీ క్రింది తీర్మానముల
ములను ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. ఆ తీర్మానముల
ఫలితమును పట్టియే గుంటూరు జిల్లాలోని మాగాణి తాలూ
కాల రైతులు ఎన్ని కష్టముల నొందుచున్నదియును స్పష్ట
ము కాగలదు. గర్వ హక్కులు దివ్యా ఆస్తువారగా రీప్రాంత
ములను సమరచేయు నప్పుడు రైతు లందరును ఆ దొరగారిని
సందర్శించి తమ యిక్కట్టులను వారితో మఁచి చేసుకొనవలె
నని సంకల్పులగు చున్నారు. ఆ దొరగాకు నైతము అంతకుండి
నైతిల మొలను ఆ కింకారని రైతులు గట్టి ధైర్యముతో
నున్నారు.

తీర్మానములు.

1. కృష్ణా జ్వెల్లర కండ్లబాణి మా గాజీభూములకు నీరు పారుదల కాగలదులకు పోలి సేతు దోంకలు మొదలగు పోరంజోతులలో నిలుపుకొని ఉద్దముగా గాని చాలాకాల ముక్కిందట రైతుల చేత క్రెస్టాండి ఆప్పటినుండియు మాయలు గా నీరుపారుదలచేయుచున్న పంటకాలవలను నూతన ఆక్రమణలుగా యొందుటగాని ఆకాలవలకల్ల నీరుపారుదల అయ్యే భూములకు ఇతరనీటి వనరును యేర్పాటు చేయుచుండా పూర్వపు పంటకాలవను ఖాళీచెయ్యవలసిందిగా 1908 వ సంవత్సరం నెం 810 మద్రాసు చట్టము ప్రకారం నోటీసులు జారీచేయుటగాని పాతపంటకాలవలమీద అపరాధపుక్కిన నూలు చేయుటగాని ఆక్రమణనియూ ది 1-7-11 కేడిగ గుంటూరు జిల్లా కెడెట్ లో ప్రయంించబడిన 1914 సంవత్సరపు నెం 91 క రెవెన్యూ స్టాండింగ్ ఆర్డరులోని విధులకనూదానున్న విరుద్ధమనియును రైతులకు అన్య దాయకమనియును యీ సభ వారు గౌరవనమువారికి మనవిచేసుకొనుచూ అట్టి పంటకాల వలనెని సేతుపుక్కిన విధించుచుండా ఆపంటకాలవలను యధాస్థితిలో కాల్వేయముగానుంచులెనని గౌరవనమువారిని యీ సభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు.

2 వృష్టి వైష్ణవ డిబ్బాలోని మాగ జిహ్వామల నీటి
స్వయవిమయములలో సూక్ష్మము వైష్ణవైష్ణవకాలవ తుదగుండు
భూమలను ఎ క్కానుగాను, మొగ డల నుండు భూము
లను వైష్ణవ సూక్ష్మము తరగతులుగా విభజం
చుచుండును ముందుగా ఎ. క్కానుభూమలకన్న పిమ్మట
హెచ్చురేటు శిస్తు కల్పించెను విక్తాను భూములకున్న నీరు
స్వయవిమయములను అందునలర హెచ్చుశిస్తు చెల్లించు
భూములకు నకాలములలో నీరు స్వయి కాకనావులమున్న

నైతుల భూమిలను సప్తకరము లగుటగలవన్న యిట్టి తిరగ
తులు లేవును యెట్టి యిట్లుండులు లేకుండా నీటిసాగువల
అవుతూ వచ్చినందుకలకన్నా అట్టి ఏ బి క్షానుల విభజనకు
కాశ్యపిమగా గ్రద్ధులైనవలెనని దొరతనమువారిని యీ సభ
వారు కోరుచున్నార.

8. నూత్నముగా అమలులోనికి లేబరుచున్న "రీస్టాసింగు సిస్టము" వలన యిదివరకు చిరకాలమునుంచి నీరు కష్టము చేయుచున్న తూమల యొక్క సంఖ్య 120 కి 75 చొప్పున తగ్గించుటకల్గునున్న అట్టి తీసివేయుట తూమల స్థానమందు పూర్వమువలె నీరు కష్టముచేయుటకు రిగు యేర్పాట్లక చేయుచుండనండకల్గునన్న అట్టి యేర్పాట్లకు లైతులు కనుకొనుట అసంభవమున్న కష్టసాధ్యమున్న ఆవుటకల్గునన్న "రీస్టాసింగు సిస్టము" వలన పూర్వమువలె తగ్గించినీరు కష్టము కాక వైశ్రేణ్యమున్న కృతసాయదార్లకున్న మితినిరిన కష్టకష్టములు కలుగుచున్నండకల్గునన్న అట్టి "రీస్టాసింగు" సిస్టముకు కడుపించువలెననినీ అట్లు కష్టపడుచువరకు యితరవిధముగా నీరు కెట్టుకున్నయడల అపరాధపు తీక్షణులు కనూలు చేయకూడదనినీ దొరతనమువారిని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

4. ఒక కాలన క్రింద చిగకాలమునుంచి నీరుపారుదల అవుతూ వున్న భూములను తేఖలలో పెరియొక కాలన క్రింద చేర్చుచు తేఖలలో నెమారు అయిన కాలన వలన నీరు పారుదల జేసుకొనుండా ఈమూల కాలన క్రింద నీరు పారుదల జేసుకొన్నందుకు అపరాధపు క్రిస్తు నిధియు అన్యాయ మనియు అక్రమమనియు దొరతనమువారికి విషయ పూర్వకముగా తెలియ పర్చును. టూ లైట్లను ఆగించిచిత్రా మామూలు కాలవల క్రింద నీరు పారుదల కనుపర్చుట అనుకట్టు నిడమర్చును తయారుచేయించవలయునని యా సభవాగ్ ప్రార్థించుచున్నారు.

5. పన్ను 1821 ఫస్ట్ లిగాయితు యింతవరకు జొం
కలు పోలి మేలు వచ్చెగా పోరంబోవల లోని మామూలు
మరికాలవలచైన సర్కారు వారు కనూలు పన్నున అపగధ
పు సిస్టురు మొత్తమును ఆయా గ్రామములలోని పెంటకల
వలకు మరమ్మతు చేయుటనున్న అట్టి కాలవలచైన అకసర
మైన చోట్ల కంటేలు కట్టించుటనున్న వినియోగ పర్యవతె
నని దొరతనమునాని యీ సభివారు పొట్టియ చున్నారు.

గి. మా గాడి భూములకు పశ్య ఆప్పటప్పట క్రింది
మా గాడి సాగ ఆవులు పుట్టట్టి కాని మా గాడి సాగకు
మాత్రమే పనికిరచేట్టట్టి కాని కొద్దిగాని మెట్టభూములు
మెట్టమైరులకు లాగులు కానందున గొప్ప అట్టిభూములలో
మా గాడి కైరు వేరుగప్పుడు సర్కారు వారు నీటి ద్వారా
భూములను మంచులు చేయగ అనేక లెట్టు
అరరాధపుత్రుల కలవరములు చేయుచుండుట
చేతనున్న లెతులకు విశేషమైన గట్టము కలుగుచున్నందున
అట్టిభూములకు నీటికాభూముల మంచులు చేయవలెనని దొర
తినుమచారి యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

7. మా గాణి భూములను నీరుగవ్వయు కొరకు చిర కాలముక్రిందట యేర్పాటు చేయబడిన తాటితూములను తీసి వేసి తగినంత నీరు గవ్వ యుచున్న చిన్న గాజుతూములను సర్కారువారు యేర్పాటుచేయుట వలన భూములను నకాలములో కావలసివంత నీరుగవ్వ యు కాక వైరుగవ్వచున్నందు వల్లనున్న వైరులు వ్యాధులుగా కావలసివంత నీటికంటె యెక్కువగీటిని ఖర్చుపెట్టుచుండుట లేనగుచున్న మా మూల్యప్రకారం తాటితూములు పెట్టుకొనటకుగాని తగినంత నీరుగవ్వ యుచున్న గాజుతూములను పెట్టుకొనటకు గాని సర్కారువారు ఉత్తరము దయచేయించుటలేని యీ సభ వారు ప్రార్థించుచున్నాడు.

8. మా గ్రామములో మా గణిభూముల మొక్క మరుగు
నీరు ధాం శముగా పోవుటకు తిగివచ్చును సర్కారువారు
యేర్పర్చుచున్న ఆ గ్రామములలోని జనలమొక్క ఆశోగ్యత
కున్న పైర్లకున్న చాలా శబ్దము కలుగుచున్న కారణముచేత
ప్రతి గ్రామమును తగిన ముగుగుకాలవలను యేర్పట చేర్చు
కలెననిన్ని ప్రస్తుతం దరశస్త్రలోనున్న ముగుగుకాలవలను మరి
మృగు చేయించవలెననిన్ని నొత్తను వారిని యీ సభవారు
ప్రార్థించుచున్నారు.

9. ప్రాజెక్టు భూములకు నీరుగలగలచేయుటకై నిరాకరించుటవలన ప్రజలకు విశేష సమస్యలు కలుగుచున్నందున ప్రాజెక్టు భూములకు నీటిదగ్గర ఖాస్తులను మంజూరు చేయించవలెనని దొరతనమువారలయొక్క సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

దీపములు పెట్టువేళ:—15వ తేదీ సాయంకాలము
 గం. 7. 8:30 ముందు వెలిగింపుదును.

కాలమానాన్ని:—13వేద ఆధిపత్యాన్ని 92-80
వనన తత్వాన్ని 22-20.

దక్షిణ ఆఫ్రికా తపాలు:—కొలంబో కట్టకు వారి' ఒడవైన దక్షిణ ఆఫ్రికానుబోవు తపాలు ఈ నెల 17-న తేదీ సాయంకాలము 4.45 గంటలకు పెద్ద హార్డు ఆఫీసు వద్ద కట్టబడుతు.

చెన్నైలో జనరమరణములు :— శా.తె 10
 తే. 19 అ త్యయవేవానములో గా 2 మూశేయనలు 4 తూ
 యిండియనలు 19 యిండియన ప్రేక్షియనలును,
 274 హిండివులును, 381 మహమ్మదీయమును మొత్తము 382
 మంది జన మొందిరి ఈ వారములో 8 తూర్పు ఇండియనలు
 ను 14 ఇండియను ప్రేక్షియనలును 248 హిండివులును 44 మ
 హమ్మదీయమును మొత్తము 307 మంది మరణమొందిరి, ఇందు
 లో నెక్కువభాగము జ్వరములవలన చనిపోయినట్లు తెలియు
 చున్నది.

కూలివానికి ఆకస్మికము:—నో వాని గురువే
 పుకడద 2 పూట మోకినది జీవము జీయుచు యొకకూలి
 వాడు ఇంజనక్రింద పడిపోవుటవలన వాని హస్తము హాకట్టు
 లాకి పూర్తిగా తెగిపోయినది. వాడిప్పుడు ఆకస్మికము
 చికిత్సపొందుచున్నాడు.

మాలేడు తోడివర్తకము : — శ్రీరాజుగారి హిందూదేశ కార్యదర్శిగారు తెలిపిన ప్రకారము, హాలెండున కే విధిమైన సురక్షల నెగుమలి చేయబడఁగూడదని హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారు తీర్మానించివారు. అయినను, హాలెండు కిది కఠినము గనాజముగా నెగుమలి చేయబడునంత మాత్రపు సురక్షలను “దల్లెండ్లు ఓపర్సీ ట్రిప్టు”నకు పంపుట కనుజ్ఞా పత్రములు సాధారణముగా నియ్యబడును. అది ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించినారు.

బొంబాయి శాసన నిర్మాణ సభ సభ్యులు

పూనా జులై 14:—నిన్నటిరాత్రి శ్రీబాబాయి గవ
 గ్గురుగారు బాసనిర్యాల సూముసభ్యుల కందవకును ఒకరు
 చేసిరి. శ్రీబాబు ప్రకటనగారి వాతవ్యసించుచు పిమ్మట గవ
 గ్గురుగారు రిస్ సంకల్పనములనుండి మిక్కిలి
 పాటుపడిన కొద్ది కాలములోనే తమ సభ్య
 ముననుండి వెల్లిపోవుచున్న సర్ రిచ్చర్డులామ్ గారిని గూర్చి
 ముచ్చటించిరి. శ్రీ గవగ్గురుగారును కొండెరు సభ్యులను వారి
 జ్ఞాపకవిన్నా మొకదాని సమకూర్చుట యంచితమని తలచి
 వారి ఛాయాపటమును సిద్ధపఱిచుటకును, వద్దాని శ్రీ జెర్లం
 గదేవ్ ప్రభృతి గారిచే తెలిపిపఱిచుటకును సదిశకేయాలో
 చి. చిరి. లామ్ గారిరాజభక్తికిరి, వారన్ని వేళలయం దొడగిన
 సమయోచిత యోజనములకును తాముకృజ్ఞులమై యుంటిమని
 శ్రీ గవగ్గురుగారు చెప్పిరి. వర్ష కాలమున జరుగు పనులను
 గూర్చి చాలశ్రద్ధ వహించినందులకు సర్ రిచ్చర్డు గారికి కందవ
 ముల చేయవలయుననియు, ఆయన గౌరవోగములొ నున్నంత
 కాలమునతంకారణముననే ఆ సామన్యయవత్రికననకూలముగ
 జూపగలిగెనయ్య గవగ్గురుగారు చెప్పిరి. రిచ్చర్డు గారి తమవార
 వారియువోగములకు వచ్చు వారట్టిరితినే పనిచేయవలెనని
 యు ఐండియాలో రిచ్చర్డు గారు చేయవలసినపని మగిసినను
 వారు బాబాయి గాజధానిగూర్చి. శ్రవతీసి కొండెరు తమ
 యుద్వేగముని గవగ్గురుగారు చెప్పిరి. తనశ్రీ జెర్లుగదవప్రభృతి
 గారు సర్ రిచ్చర్డు గారి ఛాయాపటమును తెరచిరి.

లామగ్నాక్షితు ప్రసంగించిరి. “క్రీ గవర్నరు-
గారి దయాపూర్వక చరచములు నన్నెంత మునుచింతజేసినవి
నేను పనిచేసిన యీ రిగ్ వండ్లగారు ఇట్టి గౌరవము నాచదవి
లో నుండు నాకు పూర్వముగాని, చరియే గభ్యులుగాని బడసి
యుండలేదు. ఇట్టి గౌరవము నా కొక్కచోకే జరిగింది.

కల్పకీస్కర్తి రామసేగరు మరలివచ్చుట.

సిల్లా జూలై 13 రాజ్యపరిషిధిగారి వజ్రంబు అయిన
నర్. టి. రామనాథు అహోగ్యునితొ కృష్ణాను చేటు

అచటినుండి తు.తి.వా.న. వచ్చినది.

THE GREAT WAR.

French Chasseurs' Superb Gallantry.

AN ITALIAN CAPTAIN'S PLUCK.

Cotton As Contraband.

DISCUSSION IN THE COMMONS.

(REUTERS AGENCY).

GREAT BRITAIN.

Destruction of the "Koenigsberg."

THE SHIP A TOTAL WRECK.

Difficult Task of the Monitors.

LONDON, July 13.

The Press Bureau states that the position of the "Koenigsberg" made an attack most difficult, and only shallow draught ships were able to get sufficiently close to engage her effectively. Aircraft having accurately located the "Koenigsberg," the monitors, on the 4th instant, entered the river and opened fire. The "Koenigsberg" immediately replied with salvoes from five guns with accuracy and rapidity. The "Mersey" was twice hit, one shell killing four and wounding four. As the "Koenigsberg" was surrounded by jungle, the aeroplanes had great difficulty in spotting the fall of shot. She was hit five times early in the action, but after six hours, the aeroplanes reported that her masts were still standing, salvoes then burst on her, and she became heavily afire between the masts. She continued to fire one gun intermittently for a while, but during the last part of the engagement she was silent on account either of lack of ammunition or of disablement of her guns. Although she was not totally destroyed as the result of this engagement, she was probably incapacitated.

The task of the monitors was extremely difficult owing to the jungle and the difficulties of accurate spotting, but they were assisted by the cruiser "Wormouth" (in which Vice-Admiral Kinghall flew his flag), which followed them across the bar and engaged the small guns on the bank, while the cruiser "Pioneer" engaged the guns at the mouth of the river.

In order to complete the destruction of the Koenigsberg Vice-Admiral Kinghall ordered a further attack on the 11th instant. The ship was reduced to a total wreck in this engagement. Our casualties were only two wounded, on board the Mersey.

The British War Loan.

Mr. McKenna's Statement.

LONDON, July 13.

In the House of Commons to-day, Mr. McKenna stated that the total subscription to the War Loan was now nearly £600 million. The papers had mentioned £900 millions, which was neither expected nor desired by the Government.

Mr. McKenna said that 550,000 subscribers had contributed £570 millions through the Bank of England and 547,030 persons had subscribed £15 millions through the Post Office. He was not yet able to give the figures regarding small sums.

600 MILLIONS OF WAR LOAN.

All Available Money

The Chancellor on Unrivalled Financial Resources.

LONDON, July 13.

In the House of Commons Mr. McKenna emphasised that the six hundred millions subscribed to the War Loan represented new money alone without conversions. The result was all the more remarkable as the subscriptions were almost exclusively money immediately available as the people were at present unable to sell securities. It was an exhibition of the unrivalled financial resources of the Empire and a demonstration to our allies and our enemies that Britain proved faithful to her trust.

General Botha's Reply to Lord Kitchener.

LONDON, July 12.

The Press Bureau states that General Botha has replied to Lord Kitchener, cordially thanking him for his congratulations, which are highly appreciated by all. General Botha hopes that "soon my men here will take their share in the greater task of the Empire."

Opinion of the Foreign Press.

Solid Foundations of the Empire.

LONDON, July 13.

General Botha's triumph is discussed in several foreign papers, which agree that it testifies to the solid foundation and construction of an Empire based on free institutions.

Cotton to be Declared Contraband.

A Suggestion.

LONDON, July 12.

On motion for adjournment in the House of Commons Sir H. Daziel urged that cotton should be declared contraband and other members suggested the purchasing of the whole of the American cotton usually sent to neutrals on the understanding that if America sent no other supplies we should send to each Neutral the amount required for its industries.

Lord Cecil's Speech.

Lord Robert Cecil said that it was impossible to discuss the matter as freely as he would have liked. We had to devise a policy respecting the rights of the neutrals, safeguarding our own interests, and injuring Germany as much as possible. He admitted that figures of imports of neutrals were disquieting but all he could say on the subject was that the policy of the Government was to prevent the importation of cotton into Germany. Government still believed that its measures were substantially effective. The suggestion that no cotton should be allowed to go to neutrals which might possibly reach Germany was quite indefensible from the view point of International Law and would land us in difficulties. He wished that the purchase suggestion was as simple as it seemed. An arrangement with Netherlands Oversea Trust should prevent cotton from going to Germany via Holland. If it could be extended to other countries so much the better if not they must devise some other plan. The declaration that cotton was contraband would not receive the difficulties, as regards cotton from America to neutrals. He believed that the present plan of preventing the greater part of cotton from going to Germany would ultimately prevent all. If not Government was prepared to consider anything really effective subject to the limitations of justice and International Law for which we were standing in this war.

FRANCE

The Fighting in Alsace.

How a Company of Chasseurs Held out when Surrounded.

LAHORE, July 13.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cabled yesterday:—The story is now officially published in Paris of how a company of Chasseurs, detached and surrounded during the fighting for the summit of Hilsen first in Alsace, held out for four days. On the third day a battalion endeavoured unsuccessfully to relieve them. Food was very scarce, and during the night the patrol made a sortie and returned with German tinned meats. The next day, their ammunition being exhausted, the attack was checked by rolling rocks on the enemy. The same night the French advanced and the gallant band was relieved.

A Paris Communique.

LONDON, July 13.

PARIS.—The Germans attempted a desperate attack in the labyrinth under the protection of a curtain of fire. The assailants however were decimated and completely thrown back.

The Communique adds that there was fierce grenade fighting in Argonne and that a German movement in Vosges was defeated.

Bombs on Railways.

A squadron of thirty-five aeroplanes, in spite of gale, dropped 171 large bombs on a German strategic railway at Vigneuilles-Les-Hattouchatel, which serves both the region of Calonne and the forest of Apremont. Very important supplies were concentrated there.

All aeroplanes returned safely though vigorously shelled.

ITALY.

An Italian Captain's Ruse.

Surrender of a German Submarine.

ALLAHABAD, July 13.

A special cablegram to the Pioneer from London dated 10th July says:—The "Giornale D'Italia" relates how a neutral steamer was captured while "enroute" to meet and supply a German submarine. In the Mediterranean the Italian Captain took command and kept the appointment. The Germans surrendered and the submarine was brought to the port.

TELEGRAMS

It is believed that the Italian submarine "Medusa" sank an Austrian submarine before she herself was sunk. The diver sent to examine "Medusa" found the enemy submarine beside her.

The "Daily Mails" Rome correspondent says five Capras of Fort Belvedere one of the chief obstacles to Italian advance in Trentino have been put out of action.

CHINA.

Chinese Steamer Service.

Subsidised Line to America.

LONDON, July 12.

HONOLULU.—A Chinese merchant who has arrived here and who is proceeding to San Francisco says that he has been commissioned by Chinese capitalists to purchase two liners to form the nucleus of a subsidised line to America.

HOLLAND.

Minister at the Vatican.

LONDON, July 12.

THE HAGUE.—M. Regeud, Member of the First Chamber, has been appointed Temporary Minister at the Vatican.

UNITED STATES.

Reply to the American Note.

The Situation Critical.

WASHINGTON, July 13.

In view of the critical character of the situation between Germany and the United States the latter's reply is being carefully and deliberately considered. Intimations from the White House point to the United States demanding such a definite statement of Germany's attitude as to determine whether relations can be continued.

German Bombs.

In a British Cargo Boat.

LAHORE, July 13.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cabled yesterday:—The "Daily Chronicle" New York correspondent says that a bag of sugar on board the British cargo boat "Kerkowald," bound from Brooklyn for Marseilles, burst, revealing a bomb. A search discovered five more bombs. There are many Germans employed in the American sugar factories.

BOMBS ON STEAMERS.

Official Investigation in the U. S.

German-Americans Suspected.

NEW YORK, July 13.

The authorities are investigating the conspiracy to place bombs in steamships. Detectives are watching the piers where munitions are loaded. Arrests are expected among wealthy German-Americans, who are said to have organised the placing of bombs in ships.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Telegram to the Viceroy.

Enemy Offensive Checked.

SIMLA, July 13.

The following telegram dated 12th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—The Russians continue to check the Austro-German offensive against Lubin. The enemy attacked northeast, but was repulsed. The German attack which at first secured a footing in the first line was expelled by an immediate counter-attack.

The Western Theatre.

The French have repulsed the German attacks north of Souchez. In Champagne the German attack was caught by the French Infantry and artillery fire and the Germans dispersed with considerable loss. In the Meuse region the enemy bombarded the French positions. The French aeroplanes bombarded the railway stations south-west of Metz.

The Southern Front.

On the Italian front there is no change.

The King and his Fleet.

His Majesty the King Emperor after visiting the grand Fleet sent a message to Admiral Jellicoe expressing pride and admiration for the splendid force. His Majesty says that he realises the patient and determined spirit with which the fleet has faced long months waiting and hop-

TELEGRAMS.

Sir John French's Despatch.

The most virulent gas the Science Could Produce.

Sir John French in a long despatch describing the events to the 25th May says that all scientific resources of Germany have been apparently brought into play to produce gas so virulent and poisonous that any human being brought in contact is first paralysed and then meets with lingering and agonising death. The enemy has invariably preceded, prepared and supported attacks by discharge in stupendous volume of poisonous fumes whenever wind was favourable. Their effect materially influenced the operations round Ypres until experience suggested effective counter-measures which have since been so perfected as to render them innocuous. The war office denies the Turkish statement that the Allies are using poisonous gases against Turks.

The German Reply to America.

The German note replying to America makes no mention of reparation demanded for the loss of American lives in the "Lusitania" and gives no assurance against similar outrages in future. It states that if the commander of the submarine had given time for the passengers and crew to escape, their own vessel would have remained long enough above water for passengers to enter boats. The American Press is deeply disappointed at the German reply.

A Tibetan Explorer.

Arrival in Calcutta.

CALCUTTA, July 14.

The Tibetan traveller, Rev. Ekai Kawaguchi, arrived in Calcutta on his way home to Japan and is now staying as a guest of Mr. Probodh Kumar Das, Yakil, and son of Rai Sarat Chunder Das Bahadur C. I. E., the well-known Tibetan explorer. He has booked his passage by the "Hakata Maru" which sails on the 6th August. It is believed to be likely that Sir Rabindranath Tagore, the Bengali poet and Rai Sarat Chunder Das Bahadur, are also likely to proceed to Japan by the same steamer. The Rev. Kawaguchi is an erudite scholar, fond of the Oriental lore and has a wonderful mastery of Tibetan and Sanskrit. He arrived in India about eighteen years ago, and during this period, he has visited Tibet twice. His first visit to that country was about fifteen years ago, when his object was to learn Tibetan, and in this visit he received great assistance from some Tibetan friends and the Tibetan Government on hearing this put these Tibetans into prison, but they were eventually released by the Young Husband Mission of 1914. In 1912 the Rev. Kawaguchi proceeded on his second visit to Tibet from which he returned about two months ago, bringing down with him quite a large collection of Tibetan manuscripts.

Distress in East Bengal.

CALCUTTA, July 14.

The Hon'ble Mr. Beatesen Bell, member of the Executive Council of Bengal, has gone to Feni in connection with the enquiry about the famine in Eastern Bengal. He had a Conference with the officials and local gentlemen and to-day he will visit the affected villages. The Secretary of the Noakhali Relief Committee writes to say that the situation in this District is gloomy. The people have been thrown into this condition owing to the failure of the winter crops and slump in the jute market, brought about by the present war. To add to their distress the prospect of a famine is also being realised on account of the heavy showers of an early rain.

A Suggestion.

A retired revenue officer has made the following suggestion with a view to avert the present economic crisis in Bengal:—He suggests the creation of a loan concern to be floated by the capitalists of Calcutta and with name and style of the Eastern Emergency Loan Company. Its declared shares should be at least for five lakhs with paid up capital of two lakhs to begin with. The Marwaris (being approached) assured their sympathy with the proposal.

Polyandry in Tibet Disappearing.

Tibetans Using Modern Luxuries.

CALCUTTA, July 14.

Interviewed by a representative the Rev. Kawaguchi the Japanese traveller said that he took a month to reach Tibet, travelling by foot and three servants accompanying him with baggage. On arrival in Tibet he was well treated by the Tibetans and lived as the guest of the Dalai Lama. The Rev. Kawaguchi says that the Tibet of to-day is quite different from the Tibet which he saw some fifteen years ago.

T I C A M S.

The Tibetans are now more tolerant of foreigners and more civilized. The Tibetans are now learning the use of soap. The practice of polyandry has absolutely disappeared from the country, and monogamy is now the rage, there being only some cases of polygamy heard of now and then. Mr. Kawaguchi had several audiences with the Dalai Lama who presented him with 110 interesting manuscripts, some in gold. The Tasi Lama presented him with 500 Tibetan block-printed books. His own collection comprises about a thousand manuscripts. Rev. Kawaguchi is now in his 58th year, and entertains hope that he may return from his country Japan to India where he has spent the best part of his life.

THE BOMBAY LEGISLATIVE COUNCILLORS.

Entertained at Dinner.

Sir Richard Lamb's Portrait Unveiled.

POONA, July 14.

Their Excellencies Lord and Lady Willingdon entertained the members of the Bombay Legislative Council at a dinner last night. It was a brilliant function. After the toast of H. M. King Emperor had been proposed by Sir Richard Lamb's Impending retirement and said that in a few weeks time they would be losing the services of a valuable minister who is leaving these shores after thirty-five years active, devoted and strenuous work. The Hon'ble Mr. Hill, Sir Prabhaskar Pattani, the Hon'ble Mr. Shepherd, the Hon'ble Mr. Carmichael and His Excellency himself had thought it desirable to present Sir Richard Lamb with a suitable souvenir, on this occasion. They had accordingly arranged with Mr. Cole, the well-known artist, to paint a portrait of Sir Richard, which would be unveiled by Her Excellency Lady Willingdon. His Excellency said that he was deeply grateful to Sir Richard for his constant and unfailing loyalty, and sound and steady advice which he had given to him, on all occasions. He would like to thank Sir Richard for the great influence he had exercised over the arrival of the monsoon so that during his term of office he had always been able to present a very satisfactory Budget. He hoped that his successor would be able to exercise influence on the monsoon. He wished Sir Richard many happy years during his retirement and hoped that, although his work in India was finished, he would continue to take an interest in the welfare of this Presidency.

His Excellency Lady Willingdon then unveiled the portrait of Sir Richard Lamb. Sir Richard Lamb in reply said that he had been deeply moved by the kindly words expressed by H. E. the Governor. He said that during his long career of 35 years in India he did not recollect an instance where such an honour had been paid either to any predecessor of his in office, or to any other member of his service. This was an unprecedented and unique honour. On behalf of Sir Lamb and himself he thanked them all.

The Gaekwar's Tour.

TRIVANDRUM, July 14.

The Gaekwar and Maharani of Baroda returned from Cape at 12.30 A. M. They were received at the Guest House by Dewan Krishnan Nair and garlanded. Dewan Bahadur V. Nagamiah entertains Mr. V. P. Madhava Rao this evening at his hill residence Tirumalai Lodge at a Garden Party. The elite of the town are invited.

Weather Report.

SIMLA, July 14.

The Arabian Sea monsoon current has strengthened and has given widespread but light rain in the central parts of the country and east and south of the Peninsula. The Bay current has given little rain except in Burma. There have again been showers in the extreme north. The tendency to the formation of depression over the Bay persists. Rainfall has been nearly general in Upper Burma, Central India, east, in Central Provinces, Madras Deccan, North Madras Coast and local in Lower Burma, Chota Nagpur, Kashmir, Malabar and Southeast Madras. Few falls have also occurred in Bengal, Behar, West United Provinces, North West Frontier Province, East Baluchistan, Konkan, South Hyderabad and Mysore. The principal amounts are:—Kyaukpau 3 inches; Akyab Lashio 1½ Minbu Narayanganj 1, Darjeeling 1½, Harnai 1, Jagdalpur 2, Bangalore 1, Trichinopoly, Salem, Nellore and Gopalpur 1½, Masulipatam 2 and Cocanada 1. FORECAST:—Some extension of rainfall over the North-west of the Peninsula.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

The Paris Bulletin.

LONDON, July 14.

Paris A Communique says:—The enemy bombarded the British and French lines in Belgium and north of Arras with asphyxiating shells. The Crown Prince's army in great strength resumed the offensive in Argonne and suffered fresh defeat. Vigorous counter-attacks at Points where our line momentarily yielded arrested the enemy's progress and drove him back.

The National Register Bill.

Lord Lansdowne's Frank Statement.

LONDON, July 13.

In moving the second reading of the National Register Bill in the House of Lords this evening Lord Lansdowne said if compulsory service ever came the Register would greatly assist its introduction and shorten the interval between decision to resort to compulsion and its application. During the last few months the stream of men had been flowing much more rapidly and in greater volume than the stream of munitions but before the war was ended case might be reversed. It was impossible to say that we should bring the war to proper conclusion without compulsion and we should then be better off with the bill than without it.

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్సన్ గారి వార్తలు.

(విశేషమునకు)

భూమి.

నెల్సన్ గారి వార్త 10:—రంగునామక పేటలో ఒకడు ఆడపిల్లను భూమి చేసి నాడు. అతనిని ఆ రెస్టు చేసి యున్నాడు.

రంగునామక.

ఒక మునుష్యుడు రి రోజుల నాడు రంగునామక కుమారుడుగా కాళ్ళు రంగునామక కింద పడి విరిగిపోయినది. ఆ మునుష్యుడికి తీసికొనిపోయినాడు.

కాలమానము.

నెల్సన్ గారి వార్త 10:—రంగునామక నుండి యొక టిక్టుము గా నున్నది.

కాలమానము.

నెల్సన్ గారి వార్త 10:—రంగునామక నుండి యొక టిక్టుము గా నున్నది. ఆంధ్రుడు విప్లవ కారకులు కొంతమంది జరుగక చేయవచ్చును. దేశములో వెండి నామానులు దొంగిలించుకొని పోయినారు.

భీమునికట్టపై వార్తలు.

స్వర్ణమునకు విశేషమునకు

కాలమానము.

భీమునికట్టపై వార్త 10:—ఈ మధ్యన కర్ణాటక విశేషముగా కురిసింది. భూమి చల్లదేసింది. అప్పుడు చచ్చట గ్రామములు జ్వరములచే బాధపడుచున్నాడు.

శ్రీ సృష్టిమాస్వామి కళ్యాణ మహాత్మ్యము.

ఈ సంవత్సరము మా గ్రామమున సృష్టిమాస్వామి కళ్యాణోత్సవము సాని మేళములతో, బ్యాండ్లు, గ్లాసు లయిల్లతో బహు విశేషముగా జరిగింది. శ్రీ విజయనగరం మా రాజావారు ఈ మహాత్మ్యమును దర్శించి, భగవంతుని కృపలకు చాకకలు భజనలు చేట్టింపక వేళ్ళు విసిరినందులు జరుపుట కడు విచారకము.

కోరమాండల్ లైఫ్ యిక్ హ్యూరెస్సు కంపెనీ.

ఈ కంపెనీని మ. యస్. అప్పారావు గారు ము. కె. సింహచలము పట్నాయకులు గారు 1906 నుండి స్థాపించి నాటినుండి నేటివరకు దీనిని బహు జయప్రథముగా కొనసాగుచున్నది. ఈ కంపెనీవలన అనేక వలసలను దీనిని గొప్ప లాభములను పొందింది. దీనికి మన భరత ఖండమంతటను, సింహాద్వీపము, తెలంగాణము, నేపాళము, బర్మా, మలయ పరగణాలోను యేజంటున్నాడు. దీనిని కొత్త పద్ధతులను దక్షిణ దిశలో యెన్నో రెస్సు బిజినెస్ యందు గొప్ప అనుభవము గలవారు, కడు యోగ్యులు, విశాఖపట్నం జిల్లాలో మొట్టమొదటి వార్త కన్ సర్పర్సుల లైఫ్ యిక్ హ్యూరెస్సు కంపెనీని స్థాపించిన ము. కె. అదివారాయణ పట్నాయకులు ఇందు మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా నియమించబడినది తెలుపుటకు కడు సంతోషము.

దర్శనము.

మా జిల్లా స్వర్ణమునకు గ్రామములు, అనుభవములు తనభృచ్చేసిరి. ఆమునిమాత్రులు తెలుపునా? మొన్నటి రోజును శానిటరీ కమిషనరు గారు కూడ మా గ్రామమునకు దర్శనముచ్చిరి.

గొప్ప వివాహము.

గ్రామసాక్షాత్కరము ము. కె. సింహచలం పట్నాయకులు గారి మాత్రమే మహావైభవముగా ఈ నెల 1 న తేదీ మొదలు 78వేలవరకు వాహుమహోత్సవము జరిగెను. ప్రతిదినము 5-6 వందలమంది జనములు సంతోషములు జరుగ బడెను. అట్టికట్టల నాటక, బయస్కోపులు, వీణాపాటలు, మారికగ్గులు మొదలగు విశేషములు బహు వేషకగా జరిగినవి. అనేకమంది బట్టలు మొదలగు బహుమతులు నిచ్చిరి.

TELEGRAMS.

SIMLA.

Loan Question.
Satisfactory Results.

SIMLA, July 13. No special communique has been issued as the result of the conference held upon the Loan question this morning, and whatever decision the member arrived at is being kept secret. The Financial Department admits that the result of the Meeting was satisfactory, but no public announcement seems likely for a day or two.

Colonel Sir T. Ramsay's Return.

SIMLA, July 13. A Quetta telegram states that Colonel Sir T. Ramsay, Agent to the Governor-General, has returned to that Station much improved in health.

CALCUTTA.

The Flights of Locusts.

CALCUTTA, July 13. Large flights of locusts have appeared in the neighbourhood of stations where hitherto they were unknown. Last Friday morning a flight appeared south of Darjeeling and yesterday another passed over Mussoorie.

Motor Ambulances.

The Statesman's Fund Reopened.

CALCUTTA, July 13. 'The Statesman' has reopened the War Fund appealing for Rs. 75,000 to complete the sum of 5½ lakhs for a complete Unit of Convoy of Motor ambulances with six months upkeep. Aeroplanes are unobtainable, since all have been commandeered by the Home Government.

The Special Tribunal.

Sentence of Death.

BARISAL, July 13. The Special Tribunal delivered Judgment to-day in the Kagashura dacoity case. Rajamal was sentenced to death, Jehanatal, Jonabali, Islamali and Mahammad to transportation for life, Mantu Bhai, Solamali and Panchu Mulik to 10 years rigorous imprisonment, while Uzirali has been acquitted. The case created immense sensation and the Court precincts were crowded with spectators. In the 8th case Emperor V. Safedali the accused were sentenced to one five and years rigorous imprisonment.

An Accused Acquitted.

BARISAL, July 12. The Special Commissioners on Saturday disposed of the 6th case in which Badan Mullick was the accused. He was an accused in the dacoity case in which some persons had been already convicted. Badan pleaded "alibi." The Court gave him the benefit of doubt and acquitted him.

The Kagashura Case.

In the Kagashura dacoity case in which Jonabali and five others are charged with dacoity and murder of five persons, after the approver's cross examination some witnesses were examined who corroborated the approver's story, and proved the facts of the case. Twentyone witnesses have been examined. Mr. Hayward, Additional Superintendent of Police, proved the statement of accused Rajamal who afterwards withdrew his confession. A Civil Surgeon proved the various wounds on the bodies of the murdered and corroborated the story of the approver who gave the details of how and by what instruments they were caused. The next witness was Court Inspector Sadar Court, who proved that Rajamal volunteered to make a confession. Investigating Sub-Inspector Sirish Chandra Roy was next examined.

A Dacoity at Kanaipur.

CALCUTTA, July 13. Information has reached Serampore Police this morning of a dacoity committed in village Kanaipur Chanditala, which is close to the Konnagore Railway station. Cash and ornaments were taken from the safe in the house of Gopal Bhaya of Kanaipur.

The Pragpore Dacoity Case.

Resumed Hearing.

CALCUTTA, July 13. Yesterday, before the Special Tribunal at Krishnagar, the further hearing of the Pragpore dacoity case was resumed, when some more prosecution witnesses were examined. Mr. Tegart, Special Superintendent of Police, Intelligence Branch, examined, said that he received information in the beginning of May about the dacoity at Pragpore. He was then in Calcutta. The first information was received by telegram. He arrived at Pragpore on the 4th and left on the 6th. Witness stayed at Sikharpur.

The Gaya Riot Case.

Appeal Heard in Calcutta High Court.

CALCUTTA, July 13. At the High Court to-day Mr. Justice Sharfudin and Mr. Justice Chapman were engaged in hearing the appeal preferred by Basdeo Singh and three others who had been convicted by the Sessions Judge of Gaya of rioting, and sentenced the first accused to three years, and the others to two years, rigorous imprisonment each. Mr. K. N. Chaudhuri appeared for the appellants. Sir S. P. Sinha and Mr. K. B. Dutt represented the Crown. The first accused claimed to have been in exclusive possession of the village Pasrailla in the District of Gaya. He was at enmity with Raja Harihar Prasad Narayan Singh who it was alleged, obtained a collusive deed of sale from one Gumti Koer with respect to one anna share in the village and tried to get a footing in the village. The Raja also instituted a suit for partition but that suit was not maintained as the High Court held that the Raja was never in possession of the village. On

TELEGRAMS.

the 30th December last a number of the Rajas men came to the village and it was alleged by the prosecution, that while they were watching a threshing floor in the village, the petitioners and others attacked them, murdered one Jhamk Singh and drove away the others. The defence contended that the dead body found was decapitated and it was not of Jhamk Singh. Chamaria a man belonging to the accused party. The case is proceeding.

UNITED PROVINCES.

Locusts.

ALLAHABAD, July 13. MUSSOORIE was visited on Monday by a large flight of locusts, which, a telegram says, "appeared like a snow-storm."

The Triumph in S. W. Africa.
Celebrations in India.

ALLAHABAD, July 13. The British success in German S. W. Africa was celebrated in a number of stations by the hoisting of flags and the giving of alms to the poor, sweets to children and thanksgiving prayers.

United Provinces War Fund.

An Appeal to the Lieut.-Governor.

LUCKNOW, July 13. The "Indian Daily Telegraph" appeals to the Lieutenant-Governor to call an early meeting of the residents of the United Provinces to start a war fund. It suggests that Rs. 15 lakhs or £100,000 would not be too high a figure to aim at, and the sum could be placed at the disposal of the War Office to be utilised by Lord Kitchener for the purchase of heavy artillery and munitions.

PUNJAB.

Italian General's Mission to General Joffre.

LAHORE, July 13. The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" writes: The "Daily Chronicle's" Turin correspondent says that the visit that General Parrow, Assistant Chief of the General Staff, is paying to General Joffre is an absorbing topic of the Italian Press. The "Stampa" says it refers to a plan to assure to the armies of the Quadruplex the development of a simultaneous striking force enabling all elements to attain the maximum results.

A Military Embezzlement Case.

LAHORE, July 13. The "Tribune" publishes details of a military embezzlement case, which is being tried at Multan by Major Goldstream Deputy Commissioner, in which one Badri Pershad a writer of the Double Company Commander, stands charged with having altogether misappropriated Rs. 1283-12-0. There are altogether six cases against the accused, each consisting of three charges, the main charge being that the accused got cheques signed by the Double Company Commander much in excess of the actual requirements and misappropriated the excess. The cheques were in respect of railway fares to sepoy who were granted leave preparatory to going to the front, and also allowance to the wives of the Sepoys away on active service. At present only two cases are being proceeded with against the accused.

BOMBAY.

A Desperate Burglar.

Stabs a Policeman and others and Escapes

BOMBAY, July 13. Driven to desperation when arrested by a Police constable at Faras Road, this morning, a burglar succeeded in making good his escape by seriously stabbing the Police constable and a Mohomedan named Abdul Succoor, and inflicting wounds on two others who tried to stop him. Enquiries show that two men effected an entrance into a shop by cutting a hole into the roof and came out after stealing pieces of cloth and embroidery and a small cash box. The total value of the property stolen was about Rs. 225. A pedestrian, who had watched the thieves coming out of the shop, quietly followed them, and coming near a Police outpost, raised an alarm. A Police constable on duty arrested one of the men, when the other ran away. The arrested man, taking out a knife, stabbed the constable over his right eye and on his chest and ran away. The constable, though wounded, gave chase and arrested the man a second time, when he stabbed the policeman on the back. A Mahomedan electrician named Abdul Succoor ran to the policeman's assistance and chased and arrested the assailant, when the latter stabbed him also seriously on the heart. Two other pedestrians who ran to rescue Abdul were also stabbed though not seriously, and the thief succeeded in escaping by jumping over a wall. All this happened in a thickly populated locality of the town in the early hours this morning. As the condition of the policeman was reported to be precarious, on the representation of the Police, Mr. Khairaj, Fourth Presidency Magistrate, proceeded to the hospital and recorded his statement. The condition of Abdul is also serious. Both the thieves are at large.

Imperial Air Craft Flotilla.

Appeal by the Governor of Bombay.

BOMBAY, JULY 13. In response to an invitation of the Overseas Club, H. E. the Governor of Bombay, through the Secretaries of the Bombay Presidency Branch of the Imperial Indian Relief Fund, appeals for assistance in the Club's movement for raising an Imperial aircraft flotilla. Sind is already raising a fund for this purpose. As this is no within the scope of the Imperial Indian Relief Fund, His Excellency the President brings the matter to the notice

TELEGRAMS.

of the citizens of Bombay in order to participate in the national service with the other great cities of the Empire. Steps are being taken to bring the matter to the notice of the other parts of the Presidency, and it is hoped that not only the city of Bombay but chief and other representative cities and districts will be represented in the Imperial aircraft flotilla. His Excellency's wish is to limit the subscription, so far as the city of Bombay is concerned to a maximum of £15,000 which is the sum required for the purchase of two 100 horse-power gun mounted aeroplanes. These will both be named after the city.

The Bombay Council.

The Haj Traffic.

POONA, July 13. Among the important business got through at to-day's meeting of the Bombay Legislative Council was the passing into law of the Bill to amend the Bombay Protection of Pilgrims Act of 1887 and the adoption by the Council of the motion expressing gratitude to His Majesty the King for extending the term of office of Lord Hardinge, till March next and offering grateful thanks to the Viceroy for his cheerful response to the call of duty. The Council hoped that the extension granted to His Excellency would bring additional blessings to the country.

Sir Ebrahim Rahimtulla, who had submitted a Minute of Dissent of the Report of the Select Committee on the Pilgrims Protection Bill made a lengthy speech in the course of which he stated that the present measure would give practical monopoly to the big liners of pilgrim traffic. He referred to the overwhelming opinion expressed against the proposal which had been made during the time of Lord Sydenham to give the monopoly of Haj traffic to particular steamship companies. Sir Ebrahim suggested consideration by the Government of another scheme, which he said, had been in vogue a few years ago, and which had been working satisfactorily mitigating the difficulties caused to the pilgrims. The Hon'ble Moulvie Rafiuddin Ahmed, Adami Peerbhoy and Malcolm Hogg, supported the Bill, which was passed into Law.

Lord Hardinge's Term of Office.

The motion relating to the extension of Lord Hardinge's Viceroyalty was moved in a speech by the Hon'ble Moulvie Rafiuddin Ahmed. He eulogised the services of Lord Hardinge to India and paid a tribute to the personal qualities of His Excellency. He referred to the South African question, settlement of the Cawnpore Mosque incident, and other acts of His Excellency which showed his wise statesmanship and his deep affection for the people of this country. He alluded to the work His Excellency has done to bring the Indians and the Europeans closer together, and the friendly relations created between the officials and non-officials and between Hindus and Mahomedans. Lord Willingdon expressed his pleasure in accepting the motion which was unanimously adopted by the Council.

Among other business transacted by the Council was the first reading of a Bill, further to amend the City of Bombay Municipal Act of 1888 and another Bill to amend the Bombay Medical Act of 1912. These Bills were referred to the Select Committee. The second reading of the Bill to provide for a survey of the town and the Island of Bombay was accepted and after the third reading the Bill was passed. The Council then discussed the Resolution of Dewan Bahadur Golbole recommending a reduction of interest on loans given under the Land Improvement Loans Act of 1893. The mover pointed out that since the Takavi interest was raised from 5 to 5 1/3 percent in 1909 the Provincial Funds had commenced to profit by the Takavi transactions. After a discussion the Resolution was deferred for consideration to a future meeting of the Council. The Council then adjourned till to-morrow.

Bombay University.

The Conferring of Honorary Degrees.

BOMBAY, July 13. Notices appear in the agenda of the next Meeting of the Bombay University Senate of the 6th August to move a Resolution approving the conferment of honorary degrees on Mr. Dadabhai Naoroji and Sir Pherozeshah Mehta. Dr. Harold Munn, Principal of the Agricultural College will move the Senate's approval of the conferment of the honorary degrees of Doctor of Laws on Mr. Dadabhai Naoroji on the ground that he is in their opinion, by reason of his eminent position and attainments, a fit and proper person to receive such a degree. Sir Narayan Chandavarkar will move the Senate's approval of a similar degree being conferred on Sir Pherozeshah Mehta. In consideration of his scholarship and his eminent public services ranging over a period of nearly 50 years, especially in respect of the measures affecting the cause of local self-government, sanitation and education.

అప్పటి హాంకేరియస్ ఆఫీసియన్ టీకరుల ముట్టడి:—ఈ తీర్మానం జిల్లాలకు సహజమైన ముట్టడి దక్షిణమున మాంటినిగ్గి సహజమైన పర్వతము ద్వీపముల పై లు అభివృద్ధి మొరలై నవారి కోరిక ఆఫీసియన్ హాంకేరియస్ సముద్రతీరమున, ఈ తీర్మానం మాంటినిగ్గి సహజమైన ముట్టడి దక్షిణమున వాస్తవిక గాంతము. ఆఫీసియన్ సముద్రతీరమున కడదిన మే 26-న తీసుకుంటే ముట్టడించినట్లు లిబ్రియన్ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినారు. గోమునందరి రాజు గారి రాజువారి గారి రాజు గారి విశేషకార్యదక్షిణ గాంతి తృప్తి వాస్తవ పండి. వివర మిటుల మొక్కలు తటముల మొక్కలు నాకలు ముట్టడి ప్రకటించుకుంటే జననివాస్తవ కవకాశము యుద్ధమును. అని హిందూజో ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

వ్యవసాయ పరికరములు

(వైమాత్య వ్యవసాయ పరికరములు: ఎ. కె. యస్. వారాధరయ్య అచ్యుతాచార్య)

రయుతుల కొక పాతము.

పూర్వార్థమున సంబంధముగ సంఘమునకు వివిధ దృశ్యములు నాటకములు సుకరములు. శ్రోత్ర యొకవింత పాతములతో యను లోకాశ్రీ వ్యవసాయముగ వ్యవసాయము. పాతములతో నులభిమానములగు బాటరములు యువకులకు దోచునే కాని; బాటరములతో వాటిని అభివృద్ధిగా వాడుచున్న వానియొకటి మానాటి కావాడు మొదలగు సహజము. అంతలో కీమత్తును విని రియోగించుటవారికి ప్రాతినిధ్యము, శ్రోత్ర కంటకముగా నుండును. విద్యార్థులకు గలవారు మాత్రము నానా జాతీయముల బుచ్చించి స్వీయమార్గమున వాటిని క్రమమున గుర్తించుటయు, మార్గముల నాచరించి స్వీయమార్గమున జేసి కొన గలగుచున్నాడు. స్వప్న పరిణామమునకు ప్రతిస్పృహను గుర్తించుట వ్యవసాయమునకు ముఖ్యము. కావున నాయా కాలములకు దగిన వియమములను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని తిరుగుగు సముగ వ్యవసాయించినగాని వాస్తవ్యవసాయముతో స్వీయమార్గముల సమత్వము గడిపజాలము. వాస్తవ్యవసాయముల పరిమితముగా మూలములతో పరిమితముగా నాన పొందుట చక్కటమనియుండి యంత్రముల నిర్మించి, యా యావృత్తులను సమర్థవంతముగ గనికెట్లుచున్నాడు. మన వారు యంత్రములను వివరించి దెలుసుకొనజాలక యాడు గోయను వారు తెలుగువారికి బడచేయు ప్రాచీనపరికరముల వివరములు. మన జాతియందు వ్యవసాయకృషి ప్రామాణ్యము. యవసాయమున మాటికి ముప్పాతికరతు శేవము కర్షక కృషివలన గలదుచున్నాడు. వీరిలో బాల్యమున నుత్తమ వ్యవసాయమును గలదు. తన జీవనోపాయమును కృషిని

నవ్వ చేయుటెట్లు వాడుచున్నాడు, వాత ప్రకారము కంట దూరు చేయుచున్నాడు యను విషయము మన రయుతుల మునులకు మొన్న మొన్నతోచరమును గోచరింపలేదు ఇటీవల మాత్రవాని ప్రామాణ్యము కొంచెము కొంచెముగా సంఘమునందు వ్యాపించుచున్నది. మన వ్యవసాయదారులను మేల్కొంది నల్లికల దిలకించి తమ లోటుపాటుల దెలిసికొన వారు చున్నాడు. కావున, మనలో విద్యార్థులు ఈ సమయమున వారికి దోషపడి వ్యవసాయకృషిని కారకములను మార్గముల బోధించి జీవమున దగించుట కర్షకమైయున్నది. మన ఆధికారులు మునుపటివలె తలసభావమును బూనక దేశభాగముల వ్యభావశక్తులను గనిపెట్టి, అవసరము లగు మార్గములను జేయుచున్నాడు. ఇంతకుముందు యంత్ర సహాయము జయప్రదము కాలేకపోయెను. యంత్ర సహాయములను కృషి క్రమమున, దేశకాలపాతములను కలములతో గమనింపక చేయుటిన ప్రమాదములు కొనసాగక పోయిన పోవచ్చును. మునుపటికంటె ఇప్పుడు వ్యవసాయ వ్యవహారముల తెలియుచున్నది; ఇంకను బాగుగ తెలిసికొనటకు మార్గము తేల్చుచున్నది. ప్రస్తుతపు ఆర కృషియు తిరుగుగు నిర్ధారించి వీలగు చున్నది. వాస్తవ్యవసాయమునకు రెండు కష్టములు గలవు. కాలసంబంధముకంటె, శ్రమపైయు రెండవదియును రెండవదియును కాన్పించు చున్నది. ఇవి మన ప్రాచీన కర్షకములను లన్నిటికినిగూడ సహజములని చెప్పవచ్చును. ప్రాచీన పరికరముల కల్పన కృషియు లేక నులభి సాధ్యములను స్వీకరమున, ననుమాట వాస్తవము కాని పరికరముల వినియే మామగ నున్నాడు. పరికరము లుచే జగము పరిచి దాని ఫలమును ఫలము సంబంధము గు నాటికమున వా ఫలములని రాబడిని, వీని నన్నిటిని నాలోచించి, యంత్రముల పరికరముల ఖర్చున, కర్షకములను చున్నాడు వాటికి, రాబడిని గలగు వ్యవసాయము వారు కొనసాగియున్నది.

ఈ విషయమును మన గయుతుల కంతగా తెప్పవసరము లేదు. వ్యవసాయముగ నిర్మించినదగును యంత్ర సహాయములను చూచుచున్న వాడుచున్నది యెల్లొకటి దెలియును. మైదురు సంస్థానమున నూతనముగ నొక వాగలిని గనికెట్టి యున్నాడు. ఎద్దులతో వాగలి నడుపుటకంటె, కల్లకెగడి నేలకు నీ వాగలిని నడుపుటకంటె, చుట్టూ అతి తక్కువ ముగ దేలుటకును, విత్తముల కాలమునకు భూమి తక్కువగా నుండుటకును వీలగుచున్నది. ఆ సంస్థానమున ప్రస్తుతపు అవసరమునకు 1000 సీరముల దయ్యుచేయుటకు సాగి వైది. భూమిచుట్టుకే గాక, మడుగుత్రోవకుటకును, పంటను గోయటకును, వ్యవసాయములను, అనుకూలములగు యంత్రములు కల్పింపబడియున్నవి. వీని యుపయోగము మనయుతులకు దృష్టపరుపవలసి యున్నది. యంత్రసహాయములను, విశాలభూభాగములను చున్నట్లును, దానిని సాధకఫలకాయ కముగ నొనర్చుటకును, సకాలమునకు బయలుపెట్టి నిర్వహించుటకును అసాధ్యముగ వ్యవసాయకృషికి మూలాధారములగు సదుపాయములను జేయవలసియున్నది. కావున యంత్రసహాయము సర్వసామాన్యముగ నాడవలసి యున్నది. మన రయుతులు గమనింపవలయు విషయము జేరొకటి కలదు. ఇది వారికి కేవలము వారి యభ్యాసముతోనే గాక, వారి మనోభావములకు గూడ సంబంధించిన విషయము. ఒక ముం తెడు వెరుగును గాని, సోలెకు నెయ్యినిగాని యమ్ముటకు ఒక మనషి ప్రత్యేకము పనిబూని, గంభీరమున నుంచుకొని రెండుమాడు మెల్లదూరమున నుండు ప్రక్క గ్రామమునకు గాని పట్టణమునకుగాని పోవుట మన మెల్లదూరమునకు “ఎరకి వారే యనునాతీతే” యనునట్లు ఎంత కొంచెపు రస కయినను, ఎరకి వారు స్వయముగ పోయి అమ్ముకొనుటయే గాని సహకార మను మాటను తెలియజాల వున్నాడు. ఇది ఒక అమ్మకపు విషయములతోనే గాక, కర్షకరాజ్యములలో గూడ గాన్పించుచున్నది ఇప్పుడు మువ్వలకు రయుతులు గూడి యొక యంత్రవాగలినిగూడ సమర్థించి దానిని నుపయోగించు కొనుచు దేశములు మనవారి మృదదులను వివరింపక జొర లేదు. సహకారములను వ్యవసాయమును సుకరముచున్నది; కృషి జీవనము లభుచుచున్నది. ఆరకృషి కష్టములన్నియు నెవరిని వారికి ముంపవలయునని సందర్భముల కష్టముగ నుండును. సమర్థి యజమాన్యమునాద పరికరముల గొనుటయు ఉమ్మడిగ వాని నుపయోగించుటయు మనవారు జేయుకొన వలసి యున్నది. ఈ ప్రకారము జేసిన నెలగల పరికరముల యొక్క సహాయము భవంతులకే గాక యెల్లవారు చే కూరుచున్నది.

ఈ సందర్భమున, వ్యవసాయదారులకే గాక, విద్యార్థులు ను గమనింపవలసిన విషయము మతియొకటి కలదు యంత్రములను సర్వసాధారణముగా జేయుటతో బాటికి వీరి వారిని మనకును విద్యించుకొను సాధనములగూడ గల్పించ వలసియున్నది. ఇప్పుడు, సుప్రసిద్ధమగు నూతనీరము జేసిన జేయగ నవసరమైయున్నది. కార్యవ్యవహారములకు వ్యభావ్యముల భవమును ధారపోయక, మనదేశీయదేశమునకు వైన పాత పరికరములను స్థాపించినవో అని తప్పక జయప్రదము కాగలదు.

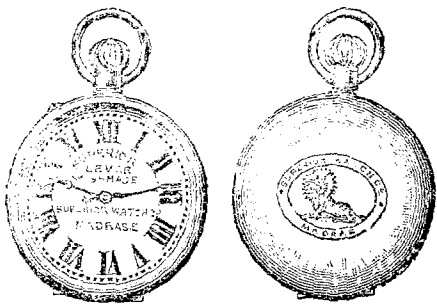
క్రితీకృతములగు దుగ్ధాప్రసాద దీక్షితులుగారు: 6-7-15 తేదీ: రాత్రి-మాండు ఘంటలకు శిశిరాబాదు వాస్తవ్యులు, రెవిన్యూ సబ్ డివిజన్లో ఆఫీసు గారును, నగు దుగ్ధాప్రసాద దీక్షితులుగారు వీరు రాచపుండు పట్టి క్రితీకృతములు. వీరు కాన్డ్రా గ్రామములు. వీరి యవార గణమును జేసిన శ్లాఘింపకే నీయున్నది, వీరు శిశిరాబాదు నకు రె మైళ్ల దూరమునందున్న తీర్థమెట్ల గ్రామములో రెండు వేల రూపాయలు ప్రయోజనము దుగ్ధాచిదంబరేశ్వర దేవాలయమును గట్టింది కల్యాణోత్సవము సంబంధములచే చాతుర్వ్యములయందలి వీరసాదలను దనువులయే గాక పండితులను గౌరవించుచు ననుమాన క్రితీకృతముల, వీరిచే బోపింపబడిన కుటుంబము లనేకములు. అనేక గృహముల యందు స్వీయధనముచే నీటిగట్టుముల బెట్టించి వేడెడు మహోపకారములొచ్చిరి. మా పట్టణమునందు “యాంధ్రకల్ప కల్పి”యను సమాజమున కధిక సహాయము జేసిరి. వీరి నిత్యము వాటి కరుణించి పోవు సమయము రెండు కాలముంది కావించిన యాంధ్రదేశ దృశ్యములను వారి సుగుణగణముల నూహించుకొనవలసియున్నది వీరి మరణమువలన మా పట్టణమునకు బాల శోభ తగ్గినదట యతిశయోక్తి కాదు. వీరి యాత్మకుం బరమేశ్వరుండు శాంతి నొసంగుగాక అని సంస్కృత కలా సందర్భి సంగు కార్యరత్ని వాగం కృష్ణరావుగారు వ్రాసిరి.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్స్ (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడు రూపాయలు పోస్టేజి 0-1-0.

మే మిదివరకు రెండువేలకు పైబిట్టలందునండి తక్కువ వెలలో వై గడియారమును రప్పించి యందఱకు తృప్తికరముగా పంపించుచున్నది యందఱ తెలియజేసినది. ఈ ఘోషించుచున్నది యందు, భాగ్యవంతులగు వెలదీయక, మునుపటికన్న మేలి ఖరీదా నుండవలయును తెలుపుతే వై ద్రిమున నుండునాది గడియారములను ఈ మూడవరకు రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు వచ్చుచున్న డిమాండ్లు అధికముగ కలిసిను వీరసాదలను కొని యానం దింతురను వద్దేనునో నడవలెకే యిచ్చెదము. : యనునట్టి గడియారము రఫ్ మూవ్ మెంటు. ఇన్వర్టిబిల్ మూవ్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి వాని సంచికానికెయివ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంపెనీపేరు ఎర్రనిరీతితో రైలుమీద నుండును. (సింహము) గుఱుతుతో మా పేరు గడియారము వెలకముత్యాల చక్కనిదియుండును. ఇ.యే మాకు రిజిస్టరు ప్రేమకాదు. దీని పరివాహిత చక్రముల చక్రవర్తముల కెంపు లభిస్తుండును. డబ్బుప్రాప్త అను గ్లాసు దూయుండును. దీనిచే గడియారమును ముట్టు మొదలైనవి చేగవు. వేయేలకే ఒకటి తెప్పించిమాడును. ఈ గడియారము నుండునెట్లెమీద మాకంపెనీపేరు గడియారముపేరు నిల్లు ఆక్షరములతో నుండును. నెట్లెమీద చొక్కెనున గ్యారంటీ వ్రాసెనుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇది మా కొత్త సిద్ధపణులందీగి కాన నెనకడనుండదు. వీరసాదలను గొనుచు గదియే కక్కువల నందితిమి. వెలగల్గునై ను ఫలమధికమని యనుభవమున తెలియదు. దీనికి వెలకముత్యాల మా ప్రేమకాదు. చక్కనిది మూడును. ఇది మా సాంత్వి గడియారముల కన్న భేదముండదు. కాన మా గడియారములను గొనువాడు ముట్టును జూచి తీరవలెను. ఇది దృఢతనమైన సామానులచే తేలుచున్నది. డబ్బుప్రాప్త అను గ్లాసు దూయుచు కలిగించుటచే, నాలుగూము నిలువక తృప్తికరముగ పుచ్చేయును. పక్షగతి నకు యెడదీయ, చక్రవర్తములకేగినను కొన్ని గడియారములకల ఆగదు. న యెకావ మాకు మాపుచుండును. మే మూరకర్షించుటచే ఫలమేమి? ఒక గడియారమును దీని జటిలించి సత్కారణములు వెలియను. గడియారము వెట్టనై ఇండియన్ మెయిల్ అను పేరుండును. నెట్లెమీద గ్యారంటీపత్ర ములికించియుండును.

- ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసు దూములకలది) గొలుసుతో 3-0-0
  - ఈ గడియారములను మావద్దదొరకును.
  - ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసు దూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
  - ఈ గడియారము (దీనికి గ్లాసు దూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
- మ హా రా జా సా ప్
- మ నాచికంపెని, హోటల్ నెం 167, మదరాస్.

రంగులేదు వాసనలేదు

తెల్లని నూనె

కేలను 1-కి లేక 8½ రతులు రు 2.

వేకింగు ప్రత్యేకము.

ఆర్ డి. మోషి అండ్ కో, నగరేవి స్ట్రీటు, బొంబాయి.

MAHARAJA SOAP

బిస్ మార్క్ ఊతామోగింయూ
మహారాజు సాపింగింయూ
మన యెండును కోమలమును
తెలుపులేక ముద్దుగా గాను
చక్కము యొక్క కృతార్థ
మైన గంధము కాంతిని పో
గట్టెఁ జేయు సాప ఇది
ఒకటి. వెల 3 పిక్సెలు వెట్టె
15 1-0 0 1 పిక్సెలు 4 అ

ఉచితము

ఆయుర్వేద శాస్త్రములం బొందు ముగ్గురును
మాపుగంధులు. దీనిలో అపూర్వమైన 20 వైద్య విష
యములున్నవి, కొద్దివారికి ధరగాని పోస్తేజిగాని లేక
ఉచితముగా పంపిండును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేసరిజీ
20 చివరవార్, మద్రాసు.

పెన్ మె డి గ్రాఫర్

ఇది వీరమునందీబట్టు. నెట్లెమీదలను మాయము గుండు చక్కని గానలను బాగునీయును. కీళ్ళపాట్లు, పాతనాముఖపాట్లు
కేవలము, కీళ్ళపాట్లు, పాతనాముఖపాట్లు అన్ని కోగములను దీనివలన కలుగుచున్నది. ఇది చక్కమునకు కాంతిని తెలియించును. వాడినంత
వలన చక్కని గంధము, వెట్టెను చక్కని పుట్టివలయును. దీనివలన కీళ్ళపాట్లు, పాతనాముఖపాట్లు, అలసత్వముకలుగును.
దీనివలన చక్కని గంధము, వెట్టెను చక్కని పుట్టివలయును. దీనివలన కీళ్ళపాట్లు, పాతనాముఖపాట్లు, అలసత్వముకలుగును.
దీనివలన చక్కని గంధము, వెట్టెను చక్కని పుట్టివలయును. దీనివలన కీళ్ళపాట్లు, పాతనాముఖపాట్లు, అలసత్వముకలుగును.
దీనివలన చక్కని గంధము, వెట్టెను చక్కని పుట్టివలయును. దీనివలన కీళ్ళపాట్లు, పాతనాముఖపాట్లు, అలసత్వముకలుగును.

డాక్టర్ డి. బి. సావంత్, 143, ఫనసవాడి, నం. 2, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 143, Farnaswadi, No. 2, Bombay,

మోషింకలెము:— స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. ఇది మెరుకుచు చలువజేయును
కండ్లముగి ను మాన్పును. వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు ననువు
జేరును. వెల నీసా 1-కి 0-12-0లు మాత్రమే అన్యతాంజనము డిపో, 6, తంబు శెటిపిడి, మదరాసు.

స్టెరైసు వైన్ ఆఫ్ కాడ్జివరువ్ స్ట్రాక్టు.

లోకముతో గూడినది. పా
పోయినట్టియో, బలహీను లగు: ట్టె
యు జనులకు యధా బలమొసంగ
గలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహ
మును గలిగించును. మందులనుండ
లలో సుమతీ. టెట్టికరముగ బని
చేయగలదు.

నిశ్చయము, పాండు, శుక్ల
ధీమలకు పానోర్వగల చక్కని
యాదధము.

అన్ని మందుల మాపులగా
వి కయించబడును.

కుంకుమ పువ్వు

కృష్ణమును నిర్మలమును కుంకుమపువ్వు
మానద్ర దొరకును. కొద్దిగాని మాన్యుచూ
శుక్ల గమనింపుడు. కిరీటాంకెచ్చు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని.

21, హమ్మింగ్, బొంబాయి.

కంఠము

కంఠమును బాగుచేసి ఉచ్ఛ్వాసమున నువాసన గలి
గించును పౌఖ్యమును హెచ్చించును. రుచిని గలిగించును.
స్వరమును శుభ్రముగాను హెచ్చుస్థాయి గలదిగాను జేయును.
పాతకులు, బోధకులకు, మిక్కిలి ఉపయోగము.

థాంబూలముతో దీనికొనిన మిక్కిలి రుచిండును.
గొంతుకలో చల్లగనుండును. అతిర్లమునకు ఆకుచికిని మంచి
మందు. చుట్టకాల్చిక వెంటనే ఉపయోగించిట్లుయిన ఉచ్ఛ్వా
సముల నువాసన గలిగించును.

8 అణాలు పోస్తేజిగల పంపినచో నొక పాకెట్టు
మాత్రము పంపిండును. అని బహువిధములు రాగలదు. ముగిరి
పాకెట్టు అర్ధజా పోస్తేజిగల యొకటివారికి పంపిన
పంపిండును.

మల్లారు ఫిప్పు 21 నువారు బామశెట్టిపేర్, మదరాసు.

ఉమ్మిడి - రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెని,

వరాచు వర్రులు, వడరాసు ఉమ్మి.
తంబి : రామయ్య:— "ఉమ్మిడియార్"

ఇందుక్రింద కనువరచుటకు ఇతర వైద్యులను
బర్మానైజులకు తగుతానను. ఇటులేమకో కేర్
లున్ను వైక్రాంతిగాను. ఎగైరా కమలములున్ను
బేషకాసును అణకాసులున్ను బుగారుపు నగలు
న్ను పెరాళ్ళుగను. నగలున్ను, వట్టు రుమాళ్ళును
కావ. సినవారు మా కాటలాగులను తప్పించుకొని
ధరలను తెంసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుమరని
ప్రార్థించుచున్నాము.